

Chlumecké časopis chlumeckého regionu listy

ročník XXXVIII ♦ Chlumeck nad Cidlinou dne 28. 3. 2008 ♦ cena 14 Kč

3

Vítání občánků v Chlumci nad Cidlinou

fotografie k článku na straně 9 - autor Antonín Fibigr

Ministryně obrany ČR
JUDr. Vlasta Parkanová
a členové vlády ČR dle rozdělovníku

Vážená paní ministryně,

obracíme se na Vás se žádostí o návštěvu našeho regionu ve věci provozu radiolokačního zařízení v těsné blízkosti našich sídel.

Mezi městem Chlumeck nad Cidlinou a obcí Nepolisy, ve vzdálenosti několika set metrů od obydlí domů a městského sídliště, bylo a je po mnoho let umístěno několik radiolokačních zařízení pro vojenské účely. Tyto otočné a nepřetržitě pracující radary mohou mít dlouhodobý neblahý vliv na zdraví obyvatel i na kvalitní příjem televizních, rozhlasových a telefonních signálů a nikdy nikdo tuto obavu odborným posudkem nevyvrátil. Zařízení je funkční jako záložní technologie doposud. Během posledních let rozhodnutím vlády ČR a Ministerstva obrany ČR proběhla výstavba dalšího obřího radiolokátoru opět v těsné blízkosti města Chlumeck nad Cidlinou a Nepolisy. Stavba tohoto supermoderního zařízení pro účely NATO byla zahájena v roce 2004 a technické a technologické zařízení bylo uvedeno do provozu v roce 2007. Původní radiolokátory jsou však nadále dle našich informací určeny jako záložní a plně funkční zařízení a jsou stále v provozu.

Chápeme nutnost výstavby a údržby takovýchto zařízení pro bezpečnost státu a Evropy, ale vůbec nám není jedno, že o výstavbě a provozu těchto obranných bezpečnostních prvků vláda ČR rozhodla bez jednání s dotčenými obcemi. Nikdo nás prokazatelně neseznámil s parametry těchto technologií na vliv k životnímu prostředí a na zdraví obyvatel, na rušení dalších signálů, za jejichž „kvalitní“ příjem platíme koncesionářské poplatky. Stavební úřad MěÚ Chlumeck nad Cidlinou byl sice činným státním orgánem, který vydal v červnu 2003 územní rozhodnutí o umístění stavby, stavební řízení však vedl Vojenský stavební úřad Ministerstva obrany v Pardubicích. Rozhodnutí o umístění stavby bylo podloženo předpokládanými teoretickými výpočty, ze kterých vyplývalo, že neionizující záření nepoškodí zdraví obyvatel v blízké obci Nepolisy. Směr na Chlumeck nad Cidlinou přitom hodnocen nebyl vůbec.

Po úplném zprovoznění radaru v roce 2007 však již nikdo ze samosprávy obce nebyl informován o tom, zda proběhla ověřovací zkušební měření, která by potvrdila správnost hypotetických předpokladů, o které se opírala vyjádření dotčených orgánů před vydáním stavebního povolení. Pro obyvatele našeho regionu je důležité, aby byla veřejnost seznámena s konečnými ověřovacími výsledky.

Nejhorší ze všeho však je, že výstavba a provoz moderního radiolokátoru na území Chlumecka přináší reálnou hrozbu strategického cíle potenciálních raket, kde v případě ohrožení nepřátelským útokem, vedeným jistě ze vzduchu, bude snaha vyřadit tento radiolokátor z provozu, bez ohledu na ničivé následky na zdraví a životech obyvatel chlumeckého regionu.

Je až směšné, jak si televizní štáby a dokonce ruská výzvědná služba pletly „nás“ radiolokátor s budoucím radarem v Brdech. Vždy, když byla televizními štáby komentována

problematika výstavby obranného radaru v Brdech, byl ukázán radar umístěný mezi Chlumcem n. Cidl. a Nepolisy!

Jakou „spravedlností“ se vlastně řídí naše minulá i současná vláda, když jako kompenzaci za stálý strach obyvatel 21 obcí v oblasti Brd v případě výstavby radaru na jejich území nabízí do rozvoje tohoto regionu proklamovanou částku ze státního rozpočtu ve výši miliardy a dvě stě milionů korun a do našeho regionu nesignalizuje vůbec žádnou kompenzaci, kterou bychom samozřejmě velmi rádi uvítali? Platí snad v našem státě heslo „kdo křičí, ten má“? A nebo by se mělo měřit stejným metrem?

Tedy i my křičíme a požadujeme od Vás a naší vlády vysvětlení a případné kompenzace pro region Chlumecka a část regionu Novobydžovska. Přinejmenším morální právo na to máme a rádi bychom věřili, že se vláda tímto vyvolaným problémem bude intenzivně zabývat.

Vážená paní ministryně, velmi rádi Vás a Vaše kompetentní náměstky, popřípadě členy vlády, uvítáme u nás na besedě ve shora popisované věci. Mezi naším obyvatelstvem je připravována petice na podporu požadavků ze strany našich starostů z regionu, který je umístěním radiolokačního zařízení pro potřeby NATO trvale postižen. Mezi naším obyvatelstvem roste nejistota a strach, který je umocňován opakovanou a medializovanou diskusí o potřebě umístění radarů na našem území, obavy z toho, že naše území, stejně jako území v Brdech, bude potenciálním cílem při v budoucnu nevyhnutelném válečném konfliktu v době, kdy může být Česká republika kýmkoliv ohrožena. Tvzení, že se tak již nikdy nemůže stát, je přinejmenším naivní.

Každý laik dávno ví, že lidstvo bez válek nikdy žít trvale neumělo, a také ví, že se nebude již válčit zastaralými klasickými zbraněmi, nýbrž nejmodernější technikou. Naše území je tudíž pro potenciální válečný konflikt díky strategickému radiolokátoru prvořadým cílem k jeho vyřazení z provozu a k likvidaci.

Požadujeme ze strany Vašeho ministerstva odborný posudek o vlivu na životní prostředí a na zdraví obyvatel při umístění nového radaru u provozu starých záložních radarů, potvrzený orgány NATO.

Od našeho státu máme právo žádat odškodnění a finanční kompenzaci do našeho území, stejně jako obyvatelé Brd. Tvzení, že nejsme tak zaostalý region, jako region Brdsko, se vůbec nezakládá na pravdě, malé obce a malá města jsou na tom v republice i díky stávající politice státu přibližně stejně špatně, také nemáme dokončenou infrastrukturu a také bychom chtěli udržet na republikovém průměru životní úroveň našich obyvatel.

U nás radar pro mezinárodní vojenské účely na rozdíl od proklamovaného radaru v Brdech již stojí a může být příčinou nechtěných dalších obyvatel zde bydlet, celkově může dojít z tohoto důvodu k dalšímu zaostávání postiženého regionu. Je zajímavé, že jisté kompenzace za umístění komunálních skládek nebo jaderných elektráren obce, kde se takováto neblahá zařízení nalézají, trvale dostávají a lákají tak zvýšenými investičními možnostmi mladé rodiny k bydlení. Podle hesla „něco za něco.“ Platí to v celé civilizované Evropě. U nás na Chlumecku zatím platí „něco za nic“.

Vážená paní ministryně, dovolujeme si Vás a českou vládu tímto vyzvat k diskuzi a budeme se těšit na návště-

vu u nás. Samozřejmě bychom i rádi přijali pozvání k Vám na Ministerstvo obrany ČR, abychom mohli informovat své občany o tom, jaký postoj naše vláda zaujímá, jestli máme šanci na nějakou kompenzaci, popřípadě na jakou.

S úctou
Ing. Miroslav Uchytíl
starosta Města Chlumec nad Cidlinou

Jiří Šustr
předseda Svazku obcí Cidlina
a starostové regionu Cidlina
a spádových obcí Chlumec n. Cidlinou

OÚ Chudeřice, Ing. Veselý Miloš
OÚ Káranice, Svoboda Vladimír
OÚ Klamoš, Věřiš Bohuslav
OÚ Kosice, Ing. Ornst Milan
OÚ Kosičky, Ing. Klecar Josef
OÚ Lišice, Kolenčík Pavel
OÚ Lovčice, Ing. Petrovická Petra
OÚ Nové Město, Ing. Kosina Vladimír
OÚ Olešnice, Jelínek Pavel
OÚ Písek, Kučera Miroslav
OÚ Převýšov, Steklý Ladislav
OÚ Stará Voda, Morávek Libor

Rozdělovník:

Ing. Mirek Topolánek, *předseda vlády ČR*
RNDr. Martin Bursík, *místopředseda vlády a ministr životního prostředí*
RNDr. Petr Nečas, *místopředseda vlády a ministr práce a sociálních věcí*
RNDr. Alexandr Vondra, *místopředseda vlády pro evropské záležitosti*
MUDr. Ivan Langer, *ministr vnitra*
Karel Schwarzenberg, *ministr zahraničních věcí*
Ing. Martin Říman, *ministr průmyslu a obchodu*
MUDr. Tomáš Julínek, *ministr zdravotnictví*
JUDr. Jiří Pospíšil, *ministr spravedlnosti*
Ing. Miroslav Kalousek, *ministr financí*
Mgr. Ondřej Liška, *ministr školství, mládeže a tělovýchovy*
Ing. Aleš Řebíček, *ministr dopravy*
Mgr. Petr Gandalovič, *ministr zemědělství*
Mgr. Václav Jehlička, *ministr kultury*
JUDr. Cyril Svoboda, *ministr vlády ČR*
MUDr. Džamila Stehlíková, *ministrině vlády ČR pro lidská práva a národnostní menšiny*

Stanovisko předsedy Pracovní skupiny obcí II. typu pod SMO ČR k Ministerstvem financí ČR Kompenzací propadů v souvislosti s přijetím reformy veřejných financí

Prostudovali jsme navržený model Kompenzace propadů obecních rozpočtů v souvislosti s přijetím reformy veřejných financí, které předložilo Ministerstvo financí ČR Pracovní skupině pro přípravu nového zákona o rozpočtovém určení daní ze dne 8. února 2008.

Vlivem přijetí zákona č. 261/2007 Sb., o stabilizaci veřejných rozpočtů dojde k ponížení obecních rozpočtů od roku 2009 a dále. Ministerstvem financí navržený model je pro obce od 1500 do 15000 obyvatel ve všech čtyřech variantách přijatelný za předpokladu, že z částky 5,1 mld. Kč určených na kompenzaci propadů bude nejprve odečtena částka cca 600 mil. Kč ve prospěch obcí výše uvedené velikostní kategorie, které se nacházejí pod hranici 8000,- Kč na obyvatele/rok, tj. v potenciálové jámě proložené křivky, která vznikla rozpočtovým určením daní s platností od 1. 1. 2008.

Tuto finanční kompenzaci pro obce, které se nacházejí ve výšce ohraničené spodní křivkou a rovnoběžkou s osou „x“ (hranice pro 8000,-), lze snadno pro jednotlivé obce v ČR propočítat. Odhadným výpočtem by tuto prvotní kompenzaci měla vykryt výše uvedená částka do 600 mil. Kč.

Zbývá částka určená MF ČR ke kompenzacím podle varianty A1 nebo A2 (v případě varianty A1 4,5 mld. Kč, v případě varianty A2 4,1 mld. Kč) by byla rozdělena již podle klíče určeného MF ČR (viz tabulka 3 a 4).

Pouze takto je možné napravit nespravedlnost v současném platném modelu RUD, kdy by mělo být každému ze zainteresovaných osob podílejících se na kompenzaci pro-

padu jasné, že právě malá města jsou přirozenými venkovskými regionálními centry, která ze svých rozpočtů dotují udržení životní úrovně obyvatel svých měst a současně s tím i obyvatel spádových obcí, které často co do počtu obyvatel převyšují počet obyvatel v samotném regionální městě. Tyto služby, které jsou trvale každoročně dotovány, jsou konkretizovány např. provozem městských knihoven, kulturních center, muzeí, sportovních areálů, ZUŠ, domů dětí a mládeže, domovů důchodců, pečovatelských služeb jednotek sboru dobrovolných hasičů zařazených do JPO II atd. Takováto nelogická křivka nemá v Evropě prokazatelně obdobu.

Předpokládáme, že tato logická námitka bude akceptována, protože jinak by stávající RUD i po kompenzaci propadů kopírovala nelogickou křivku nejprve se svažující do potenciálové jámy dolů a na počtu 5000 obyvatel zase mírně stoupající nahoru.

Žádáme toto stanovisko přednést na Předsednictvu SMO ČR v nejbližším možném termínu.

S pozdravem

Ing. Miroslav Uchytíl
starosta Města Chlumec nad Cidlinou,
předseda Pracovní skupiny obcí II. typu
pod SMO ČR

Na vědomí:

Ministerstvo financí ČR, Miroslav Kalousek

Dobrý den,

s velkým zármutkem jsem obdržel zprostředkovanou zprávu o tom, že Vás i bratra Giovanniho, Vaše rodiny i nás v Chlumci nad Cidlinou navždy opustil drahý tatínek a můj velký vzor pan dr. Norbert Kinský.

Přijměte prosím ode mě i za všechny obyvatele našeho města projevy upřímné soustrastí. Vašeho tatínka jsem měl upřímně rád. Stál při mě i v podpoře stát se starostou svého rodného města. Stále bude žít v mých vzpomínkách.

Ing. Miroslav Uchytíl
starosta města Chlumec nad Cidlinou

Vážený pane starosto,

prosíme Vás, a prostřednictvím Vaší osoby celé chlumecké obyvatelstvo, abyste přijal naši upřímnou vděčnost za milou blízkost v této smutné příležitosti.

Se srdečným pozdravem
Giovanni a Pio Kinští
dal Borgo

ZASEDÁNÍ ZASTUPITELSTVA A RADY MĚSTA

VÝPIS Z USNESENÍ 34. ZASEDÁNÍ RADY MĚSTA konaného dne 18. 2. 2008

Rada města:

- **Uložila** odboru správy majetku a investic vyvolat jednání s majiteli garáží ve Vrchlického ulici ve věci okolního pozemku kolem garáží.
- **Neschválila** investici 49.825,30 Kč na akci „Zpevněná plocha mezi garážemi ve Vrchlického ulici“ vzhledem k předchozímu bodu.
- **Pověřila** vedoucího TSBH rozhodováním ve věci vyhrazování trvalého parkovacího místa na území města na plochách určených k parkování osobních automobilů.
- **Uložila** tajemníkovi připravit aktualizaci vyhlášky o stanovení druhů místních poplatků.
- **Schválila** zpracování projektové dokumentace na akci „Rekonstrukce silnice k průmyslové zóně v Chlumci nad Cidlinou bez rozšíření“ dle specifikace předložené firmou M.I.S. a.s. Hradec Králové.
- **Vzala na vědomí** informace o vyřazení žádosti o dotaci na vybudování komunikace k průmyslové zóně z programu ROP NUTS II SV a **uložila** starostovi jednat s Královéhradeckým krajem o možnosti spolufinancování této akce.
- **Schválila** cenovou nabídku na dokončení komunikace a chodníku v ul. Lauterbachově, ve které je upravena ce-

na za odvoz shrnutého materiálu na skládku v Pamětníku.

■ **Schválila** odstranění závad na vlečce do průmyslové zóny v ceně 17.460,- Kč + DPH na základě roční zprávy o stavu vlečky, kterou předložila firma BF Logistic s.r.o.

■ **Schválila** zadání zpracování projektové dokumentace „Zateplení budovy ŠJ ZŠ“ a zpracování aktualizace projektové dokumentace „Zateplení MŠ U Zámku“ Ing. arch. Zimovi.

■ **Schválila** předloženou Zprávu o provedení inventarizace majetku a závazků Města Chlumec nad Cidlinou k 31. 12. 2007.

■ **Schválila** použití výtěžku z výherních hracích přístrojů pro rok 2008 na financování provozu Městského muzea Loreta a na financování pečovatelské služby – příspěvek Středisku sociálních služeb Chlumec nad Cidlinou, o.p.s.

■ **Schválila** pronájem části p.p.č. 275/7 v k.ú. Chlumec nad Cidlinou o výměře 22 m² na dobu neurčitou s 3 měsíční výpovědní lhůtou a cenou pronájmu 5,- Kč/m²/rok.

■ **Schválila** pronájem parcely dle PK 394/2 v k.ú. Nové Město o výměře 17.028 m² na dobu neurčitou s roční výpovědní lhůtou k 30. 9. běžného roku za cenu 2.138,- Kč/rok Rovině Písek, a.s.

■ **Schválila** prodloužení termínu nabídky záměru prodeje p.p.č. 362/3 v k.ú. Chlumec nad Cidlinou do doby, kdy se objeví první zájemce a **uložila**

odboru správy majetku a investic uzavřít neexkluzivní smlouvy na prodej tohoto pozemku se třemi realitními kanceláři.

■ **Schválila** výpůjčku části p.p.č. 1692 o výměře cca 25 m² v k.ú. Chlumec nad Cidlinou od Královéhradeckého kraje do doby realizace stavby „Oprava chodníku podél komunikace I/11 mezi Chlumcem nad Cidlinou a Novým Městem“ a jejího zaměření.

■ **Uložila** starostovi jednat s firmou Vodovody a kanalizace Hradec Králové, a.s. o zadání a úhradě projektové dokumentace na zřízení vodovodního řadu v lokalitě Česká osiva Chlumec spol. s r.o.

■ **Uložila** odboru správy majetku a investic jednat s vlastníky p.p.č. 689/4, případně st.p. 917 v k.ú. Chlumec nad Cidlinou v intencích zápisu majetkové komise č. 8 bod 5.

■ **Schválila** zpracovatele informační brožury o Chlumci nad Cidlinou.

■ **Žádá** Občanské sdružení „Město v zahradách“ o předložení konkrétního záměru „znovuodhalení“ sochy sedláka.

■ **Uložila** starostovi jednat na příslušných místech ve věci vzniku logistického centra v průmyslové zóně.

■ **Schválila** doplnění světelného parku (reflektor) Klicperova domu v častce 48.952,- Kč + DPH.

■ **Schválila** pana Zdeňka Horáka za člena bytové komise s tím, že referentem této komise bude paní Eva Višková.

VÝPIS Z USNESENÍ 14. ZASEDÁNÍ ZASTUPITELSTVA MĚSTA konaného dne 27. 2. 2008

Zastupitelstvo města:

■ **Neschválilo** prodej budovy bez čp. na stp. 136 a pozemků části p.p.č. 356/15, 356/7 a p.p.č. 356/22 v k.ú. Lišice dle zákresu, který je součástí materiálů zastupitelstva, firmě VaMR s.r.o. za tuto cenu: 50,- Kč za každý m² po přesném zaměření + 159.830,- Kč (cena dřevní hmoty) + 200.000,- Kč za objekt psince.

■ **Neschválilo** prodej budovy bez čp. na stp. 136 a pozemků části p.p.č. 356/15, 356/7 a p.p.č. 356/22 v k.ú. Lišice dle zákresu, který je součástí materiálů zastupitelstva, firmě VaMR s.r.o. na základě nabídky přednesené jednatelem společnosti na zasedání zastupitelstva.

■ **Schválilo** Smlouvu o smlouvě budoucí, která bude uzavřena mezi Městem Chlumec nad Cidlinou a firmou Stavoka Kosice, a.s. se sídlem Kosice 116.

■ **Schválilo** Kupní smlouvu, která bude uzavřena mezi Městem Chlumec nad Cidlinou a firmou Broumovské stavební sdružení s.r.o. se sídlem Broumov.

■ **Zrušilo** usnesení zastupitelstva 12/29/05. Nové znění: ZM schvaluje prodej p.p.č. 1711/2, ostatní plocha o výměře 151 m² v k.ú. Chlumec nad Cidlinou za cenu 5.000,- Kč firmě Vodovody a kanalizace Hradec Králové, a.s. s tím, že kolek za vklad smlouvy do katastru nemovitostí uhradí kupující a Město zaplatí daň z převodu nemovitostí.

Schválilo smlouvu o převodu cenných papírů č. SCP/015/2008, která bude uzavřena mezi firmou Vodovody a kanalizace Hradec Králové, a.s. a Městem Chlumec nad Cidlinou.

■ **Schválilo** prodej p.p.č. 2496 (část stp. 124/1) o výměře 20 m² v k.ú. Chlumec nad Cidlinou Pavlu Řeháčkovi.

■ **Schválilo** záměr prodeje části p.p.č. 819/1, 819/3 a parcely dle PK 696/1 u p.p.č. 697/2 vše v k.ú. Pamětník za cenu 50,- Kč/m² a uložilo radě města učinit potřebné kroky.

■ **Schválilo** záměr majetkového vyhodnocení mezi Městem Chlumec nad Cidlinou a manželi Rychterovými v lokalitě Klubíčkova zahradnictví a **ulo-**

žilo radě města v této věci dále jednat. **Schválilo** záměr změny ÚPO území ve vlastnictví Rychterových po směně – převod funkční plochy: bytové plochy 3-4 podlažní – návrh do bydlení nízko-podlažního – návrh.

■ **Schválilo** termín ukončení příjmu žádostí o další změnu územního plánu obce – 31. 5. 2008.

■ **Schválilo** následující garance nutné k zajištění projektu – výstavba mini-hřiště:

1. zajištění finančních prostředků ve výši cca 1.500 tis. Kč
2. převzetí stavby do vlastního majetku
3. zajištění budoucí správy, údržby a provozu
4. vybudování veškerých stavebních objektů dle PD v souladu s programem výstavby minihřišť.

■ **Schválilo** Smlouvu o půjčce ve výši 400.000,- Kč, která bude uzavřena mezi Městem Chlumec nad Cidlinou a firmou Vodovody a kanalizace Hradec Králové, a.s. ve věci zabezpečení financování akce „Vodovodní řád ulice Říhova, Chlumec nad Cidlinou“.

■ **Vzalo na vědomí**, že částkou 200.000,- Kč na půjčku uvedenou v předchozím bodě přispěje firma Kovoplast Chlumec nad Cidlinou, a.s.

■ **Schválilo** záměr převzetí zřizovatelské funkce k Domovu důchodců „V Podzámčí“ a záměr bezúplatného převodu Domova důchodců „V Podzámčí“ z majetku Královéhradeckého kraje do majetku Města Chlumec nad Cidlinou.

■ **Uložilo** starostovi ihned vypovědět stávající mandátní smlouvu a smlouvu o zprostředkování s firmou A-SAN-GEO a.s.

■ **Neschválilo** nový návrh smlouvy o zprostředkování předložený firmou A-SANGEIO a.s.

■ **Vzalo na vědomí** zápis č. 6 z jednání finančního výboru.

■ **Vzalo na vědomí** zápis č. 6 z jednání kontrolního výboru.

■ **Schválilo** v souladu s § 84 odst. 2 písm. c) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, v platném znění rozpočet Města Chlumec nad Cidlinou na rok 2008 v navrženém znění a to jako limitovaný příslib v souladu s § 13 odst. 9 vyhlášky č. 416/2004 Sb., kterou se provádí zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů, v platném znění.

■ **Schválilo** závazné ukazatele rozpočtu na rok 2008 dle přiložené tabulky „závazné ukazatele“, která je součástí materiálů finančního odboru pro 14. zasedání zastupitelstva včetně jedné úpravy uvedené v zápise.

■ **Schválilo** v souladu s § 102 odst. 2 písm. a) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, v platném znění rozsah kompetenční rady města k provádění jednotlivých rozpočtových opatření v následujícím rozsahu:

■ do výše 200.000,- Kč včetně v těchto případech:

- a) rozpočtového zapojení účelově přidělených finančních prostředků z jiných rozpočtů nebo
- b) jsou-li vyvolaná organizačními a provozními změnami, pokud tyto změny nevyvolávají další nároky na finanční prostředky Města (nezvyšuje se celkový rozpočet výdajů Města) nebo
- c) když zapojení výdaje vyžaduje nutný výdaj na zajištění chodu obce nebo nutný výdaj nad rámec schválených prostředků u již schválené investiční akce

■ v částkách vyšších v těchto případech:

- a) v případě havárie nebo stavu nouze, výdaj k odvrácení možných škod
- b) úhrady pokut, penále z rozhodnutí nadřízených orgánů a dohledů a další nutné výdaje, kdy schválení rozpočtového opatření je nezbytné a má jen formální charakter, protože výdaj musí být realizován.

■ **Schválilo** výhled rozpočtu Města Chlumec n. Cidl. na rok 2009 a 2010 v předloženém znění.

■ **Schválilo** Obecně závaznou vyhlášku č. 1/2008 Požární řád Města Chlumec nad Cidlinou v předloženém znění.

■ **Schválilo** Obecně závaznou vyhlášku č. 2/2008 Města Chlumec nad Cidlinou O podmínkách k zabezpečení požární ochrany při akcích, kterých se zúčastní větší počet osob.

■ **Schválilo** Smlouvu o partnerství, která bude uzavřena mezi Městem Nový Bydžov a Městem Chlumec nad Cidlinou pro účely realizace projektu „Založení Regionálního informačního centra Společná Cidlina“.

Jana Tučková
sekretariát starosty

Zlatá linka seniorů

Zlatá linka seniorů byla založena na podzim roku 2002. S bezplatným číslem **800 200 007** je stále jedinou akreditovanou linkou důvěry pro seniory v České republice. Na podzim roku 2004 se k telefonické službě přidala možnost kontaktovat pracovníky linky prostřednictvím e-mailu zlatalinka@elpida.cz či webového formuláře uvedeného na internetových stránkách nadačního fondu Elpida (www.elpida.cz).

Rozsah a kvalita poskytovaných služeb

Zlatá linka je nejen linkou důvěry, ale také linkou informační a linkou krizové intervence. Volajícím nabízí komplexní službu, která zahrnuje jak kvalitní psychologickou intervenci, tak nezbytné praktické informace a doporučení z oblasti medicíny, práva, psychologie, systému sociální podpory a pomoci či trávení volného času.

Na pracovníky Zlaté linky seniorů jsou kladeny značné nároky. Většinou jsou to vysokoškolsky vzdělaní lidé, především v oblasti psychologie, práva, lékařství a sociální práce. Všichni absolvovali výcvik telefonické krizové intervence a pravidelně se účastní skupinových

a individuálních supervizi a intervizi (vzájemné naslouchání mezi kolegy).

Dostupnost služeb

Linka je klientům k dispozici každý všední den od 8.00 do 20.00 hodin. Tradicí je pak provoz na Štědý den, ve stejném hodinovém rozsahu. Od počátku fungování linky k dnešnímu dni naši pomoc vyhledalo na 50 000 lidí.

Hlavní témata hovorů

Témata, se kterými se volající na Zlatou linku seniorů obrazejí, odrážejí pestrost životních situací, do kterých se senioři mohou dostat. Většinou si potřebují popovídat, mají vztahové problémy v rodině, přestává sloužit zdraví nebo jim zemřel někdo blízký. „S úmrtím partnera se mění celá životní situace, postavení člověka v rodině i společnosti,“ říká vedoucí Zlaté linky seniorů Michal Horažďovský.

Nejčastější témata hovorů:

- ❖ Osamělost, ztráta blízkých lidí
- ❖ Bilancování, hledání jiné životní náplně či smyslu života

- ❖ Úbytek vlastních sil a výkonnosti
- ❖ Potíže v soužití s rodinou
- ❖ Partnerské problémy
- ❖ Komplikované sousedské vztahy
- ❖ Dědická řízení, závěti
- ❖ Potíže při jednání s úřady, lékaři, firmami apod.
- ❖ Služby pro seniory (informace o možnostech, dosažitelnost)
- ❖ Vzdělávání a aktivity pro seniory
- ❖ Péče o zdraví, alternativní způsoby léčby nemocí
- ❖ Finanční a bytová tíseň

Místo Zlaté linky ve společnosti

Zlatá linka seniorů poskytuje pomoc seniorům a lidem, kteří o seniory pečují. Respektuje důstojnost, autonomii a individuální potřeby každého volajícího a snaží se jej podpořit ve využití jeho vlastních zdrojů a možností. Napomáhá seniorům v orientaci v systému osvětovou a informační činností a přispívá tak ke změně postavení seniorů ve společnosti vůbec. Za dobu své existence si Zlatá linka vybudovala pevné místo v síti psychosociálních služeb a také respekt a dobré jméno. Díky tomu spolupracuje s řadou státních i nestátních organizací a její činnost celospolečenského významu je vnímána jako originální a nezastupitelná.

Nadační fond Elpida, který provozuje Zlatou linku seniorů, vydává také časopis Vital Plus, provozuje školičku internetu pro studenty v seniorském věku, pořádá jazykové kurzy němčiny a angličtiny i tréninky paměti.

Chcete-li podpořit činnost Elpidy, můžete svůj příspěvek zaslat na číslo účtu: 283 842 5001/2400.

Seniorům můžete pomoci i tím, že je odkážete na bezplatné číslo Zlaté linky seniorů.

Zlatá linka seniorů:

- ♦ Jediná akreditovaná linka důvěry pro seniory v České republice
- ♦ Bezplatná a anonymní na čísle **800 200 007**
- ♦ V provozu každý všední den od 8 do 20 hodin
- ♦ V roce 2006 účastník kampaně Ministerstva vnitra „NÁSILÍ NE!“

Zdroj: Informační servis 2/08, Ministerstvo vnitra ČR, odbor prevence kriminality

Inzerce

Setkání úspěšných reprezentantů našeho města se starostou Ing. M. Uchytilem

Dne 12. 3. 2008 byli pozváni úspěšní reprezentanti našeho města do zasedací místnosti radnice, aby jim osobně starosta našeho města Ing. Miroslav Uchytilem poděkoval za vzornou reprezentaci a povzbudil je do další činnosti.

Pozváni byli zástupci kroužku juda - Veronika Bučková a Marek Drahorád, kteří nás úspěšně reprezentovali i v zahraničí (v Německu a na Slovensku), dále letečtí modeláři - Jan Koníček, Radek Petrovický, Daniel Kalousek a Michal Černý, kteří obsazovali přední místa na okresních, krajských soutěžích i mistrovství ČR. První a druhá místa na Mezinárodním mistrovství ČR ve střeleckých soutěžích obsadili tito úspěšní reprezentanti: Lenka Trhoňová, Jan Jeřábek, Eliška Veselá, Karolína Ditrychová, Marek Ditrych, Tomáš Horník, Lubomír Sura, Tomáš Drahorád, Tereza Brzková, Tomáš Seidl, Tereza Fišerová a Michaela Řehounková.

Na Olympiádě a Mistrovství světa hasičské mládeže ve Švédsku a na mistrovství ČR ve Zlíně se neztratili tito mladí hasiči: Michal Erben, David Horák, Jakub Hartman, Stanislav Havlík, Petr Synek, Petr Zborník, Marek Ditrych, Linda Cincibusová, Jana Hlídková, Denisa Kopecká a Nikola Luňáková.

Přišli také zástupci družstva starších žáků ve fotbale, kteří zakončili podzimní část krajské soutěže v kopané na 1. místě. Chlapcům přejeme, aby na jaře zopakovali svůj výkon a místo si udrželi.

Dále byli pozváni jednotlivci, kteří ve svých sportech dokazují, že umí, a to: Jaroslav Vilgoš, Tomáš Čepelák a Vladislav Urban.

Všem sportovcům blahopřejeme a přejeme hodně úspěchů v letošním roce, abychom se zase za rok setkali.

Vaše kuře

Vítání občánků v Chlumci nad Cidlinou

V sobotu dne 23. února 2008 proběhlo v obřadní síni Městského úřadu v Chlumci nad Cidlinou vítání občánků.

Z pozvaných 18 miminek, která se narodila v roce 2007 v období měsíců srpen až prosinec, se této malé slavnosti zúčastnilo 10 holčiček a 7 chlapců.

Naše nejmenší občánky s jejich rodiči, prarodiči a dalšími rodinnými příslušníky přivítal starosta města Ing. Miroslav Uchytilem. Následovalo vystoupení dětí z Mateřské školy BERUŠKA, za do-

vodu učitelek paní Šimákové a Vilgošové. Účinkující děti předaly svým nejmenším kamarádům vlastnoručně vyrobené dárečky.

Rodiče dětí obdrželi od Města peněžitý dárek ve výši 1.000,- Kč formou založeného spoření u Komerční banky a malou plyšovou berušku. Maminky byly obdarovány malou pozorností ve formě květiny. Rodiče se zapisovali do pamětní knihy Města a nechybělo ani fotografování dětí.

Všem malým občánkům přejeme hodně zdraví a aby vyrůstali ve spokojené rodině.

Dana Dědková, správní odbor

Zapisování dětí do cestovních pasů

Dne 1. 3. 2008 nabývá platnost novela zákona číslo 329/1999 Sb., o cestovních dokladech, kde je uvedena možnost **zapisování dětí mladších 10 let do cestovních pasů rodičů**. Zápis provádí obecní úřad obce s rozšířenou působností (což je pro nás Magistrát města Hradec Králové) pomocí samolepicích štítků nebo přímým zápisem tužkou do cestovního pasu rodiče dítěte. Žádosti o zápis dítěte do cestovního pasu rodiče lze podat i u našeho úřadu, a to na matrice Městského úřadu Chlumec nad Cidlinou. K žádosti o zápis je nutné předložit platný cestovní pas rodiče, občanský průkaz rodiče, rodný list dítěte a rodné listy rodičů. Poplatek činí 50,- Kč za jeden zápis. Jelikož žádosti o zápis neprovádí náš úřad, ale žádosti se postupují MM HK, je nutné počítat s delší časovou prodlevou.

Upozorňujeme ovšem na skutečnost, že sice lze zapisovat děti do pasu rodičů, ale je nutné sledovat, zda země,

do které se chytáte vycestovat, bude tento zápis uznávat. Dle informací Ministerstva zahraničních věcí např. **Chorvatsko, Bulharsko, Turecko**, uznává zápis dítěte v pasu rodiče jen v případě, že je opatřen fotografií dítěte, což náš zápis nesplňuje. **Proto doporučujeme raději nechat pro dítě vystavit vlastní cestovní doklad, který bude uznán ve všech zemích a nebudete se vystavovat problémům při případných kontrolách.**

Dále upozorňujeme, že při společném cestování občanů mladších 15 let v rámci Evropské unie s rodičem, v jehož občanském průkazu jsou zapsáni, mohou vzniknout problémy, neboť namísto data narození a pohlaví se u zápisu dítěte v občanském průkazu uvádí pouze rodné číslo, které je pro cizí státní orgány nesrozumitelné. Doporučuje se proto, pokud občan cestuje na občanský průkaz, aby dítě by mělo mít vlastní cestovní pas.

Ivona Uchytílová

Inzerce

Z POLICEJNÍCH ZÁZNAMŮ

1. V měsíci lednu 2008 byl prošetřován případ z obce Převýšov, kdy manžel fyzicky napadl svoji manželku úderem ruky. Tímto jednáním jí způsobil zranění, které si vyžádalo lékařské ošetření a následně i hospitalizaci ve zdravotnickém zařízení. Provedeným šetřením bylo zjištěno podezření z trestného činu ublížení na zdraví, ale jelikož nebyl dán poškozenou manželkou souhlas s trestním stíháním svého manžela, byl případ odložen. O případu byl dále informován Magistrát města Hradec Králové - odbor sociálně právní ochrany dětí a mládeže, neboť k incidentu došlo před nezletilým dítětem.
2. Dne 16. ledna 2008 okolo 22.00 hodin při silniční kontrole příslušníky Obvodního oddělení Chlumec nad Cidlinou v obci Lovčice, okr. Hradec Králové bylo zjištěno, že 42 letý muž řídil osobní motorové vozidlo zn. ŠKODA 105, i když mu byl vysloven zákaz řízení motorových vozidel od Magistrátu města Pardubice a Okresního soudu v Pardubicích do roku 2010. Vzhledem k tomu mu policejní orgán Obvodního oddělení Chlumec nad Cidlinou sdělil podezření z trestných činů maření výkonu úředního rozhodnutí a řízení motorového vozidla bez řidičského oprávnění ve zkráceném přípravném řízení. Věc byla následně předána cestou Okresního státního zastupitelství v Hradci Králové k projednání u Okresního soudu v Hradci Králové, kdy mu může být uložen trest odnětí svobody až na jeden rok, peněžitý trest a zákaz činnosti.
3. Při další silniční kontrole dne 27. ledna 2008 okolo 21.00 hodin řídil v Chlumci n. Cidlinou osobní motorové vozidlo zn. Ford Mondeo 33 letý řidič pod vlivem alkoholu z ul. Nádražní do ul. Rooseveltova, kdy byla pozitivní orientační dechovou zkouškou a následným rozbořem krve zjištěna hladina alkoholu v množství 1,05 g/kg, tj. ve stavu vylučujícím způsobilost. Řidiči bylo ve zkráceném přípravném řízení sděleno podezření z trestného činu ohrožení pod vlivem ná-

vykové látky příslušníky OOP Chlumec nad Cidlinou a případ byl následně předán cestou Okresního státního zastupitelství v Hradci Králové k projednání u Okresního soudu v Hradci Králové, kdy mu může být uložen trest odnětí svobody až na jeden rok, peněžitý trest a zákaz činnosti.

4. Koncem února v podvečerních hodinách v obci Nové Město nad Cidlinou vnikl 33 letý muž ze Slovenské republiky na oplocený pozemek domu a to otevřením uzavřené a neuzamčené branky. Dále vnikl do domu uzavřenými a neuzamčenými vchodovými dveřmi, v domě z jídelny odcizil finanční hotovost ve výši 2.000,- Kč z peněženky, kterou měla poškozená v kabelce na židli. Při odchodu z jídelny byl v domě přistižen spolunajitelkou domu, která jej uzamkla na verandě a poté zavola-la na místo policii, která muže zadržela, a následně mu příslušníci

OOP Chlumec nad Cidlinou sdělili ve zkráceném přípravném řízení podezření z trestného činu porušování domovní svobody. Příklad byl následně předán cestou Okresního státního zastupitelství v Hradci Králové do 48 hodin k projednání u Okresního soudu v Hradci Králové, kdy byl následně podezřelý vyhoštěn z území České republiky.

Dále vás chceme informovat o vybavení Policie ČR přenosnými laserovými měřiči rychlosti. Jeden z těchto měřičů byl dislokován na Obvodní oddělení v Novém Bydžově a bude ve spolupráci s Obvodním oddělením Nechanice využíván i pro měření rychlosti na teritoriu Obvodního oddělení Chlumec nad Cidlinou.

Pro ilustraci uvádíme orientační tabulku možných pokut a sankcí v přestupkovém řízení ze strany policistů a správních orgánů při zjištění překročení stanovené povolené rychlosti:

Rychlost	body	pokuta ve správním řízení	zákaz činnosti	blok. pokuta
a) překročení nejvyšší dovolené rychlosti stanovené zákonem nebo dopr. značkou o 40 km/h a více v obci nebo o 50 km/h a více mimo obec	5	5 000 - - 10 000,- Kč	6 měs. - - 1 rok	nelze uložit oznamuje se správnímu orgánu
b) překročení nejvyšší dovolené rychlosti stanovené zákonem nebo dopr. značkou o 20 km/h a více v obci nebo o 30 km/h a více mimo obec	3	2 500 - - 5 000,- Kč	1 měs. - - 6 měs. (spáchá-li 2x a vícekrát v průběhu 1 roku)	2 500,- Kč
c) překročení nejvyšší dovolené rychlosti stanovené zákonem nebo dopr. značkou o méně než 20 km/h v obci nebo o méně než 30 km/h mimo obec	2	1 500 - - 2 500,- Kč	nelze uložit	1 000,- Kč

Závěrem mi dovoluji poděkovat bývalému vedení zdejšího Obvodního oddělení v Chlumci nad Cidlinou, a to p. npor. Františku PODNECKÉMU a p. npor. Karlu ZIMOVÍ za roky služby a popřát jim hodně štěstí a zdraví do dalších let jejich života.

npor. Ing. Luděk Bastin

7. březen - T. G. Masaryk

7. března 1850 se v Hodoníně narodil chlapec. Protože ten den byl zasvěcen jménu Tomáš (ať už tím byl připomenut apoštol Tomáš, který uvěřil teprve tehdy, až vložil prsty do ran Krista, anebo se tím myslel filozof Tomáš Akvinský, jenž se snažil víru doplnit rozumem), využili té okolnosti a kloučka pojmenovali podle patrona - Tomáš. Když ho pokřtili, došlo k zápisu do matriky pod příjmením Massařík. Proti čemuž otec vznesl protest: byl Slovák, doma ho psali Mässarik (což byla zdrobnělina, česky Řezníček). Jelikož děcko se narodilo na Moravě, tedy v oblasti českého jazyka, dohodli se nakonec na tom, že po R budou psát Y- Masaryk.
- Jeho maminka je v matrice uvedena Terezie rozená Kropáková. Bylo jí 36 roků, otec byl o 10 let mladší. Sňatek uzavřeli 15. srpna 1849.
- Taková netradiční je březnová vzpomínka na nezapomenutelnou osobnost našich národních dějin. (Z knihy Ano, Masaryk)
- TGM: „Kde lidem nestačí jejich rozum a soudnost, musejí si najít nějakou autoritu, noeticky často dost pochybnou: chtějí mít víru a jistotu, vem kde vem.“ (citát)

AV

VELIKONOCE

jsou největším svátkem nejen křesťanů. Křesťané však v tuto dobu oslavují zmrtvýchvstání Ježíše Krista umučeného na kříži.

Původně se svátek Velikonoc slavil ve stejném období jako pesach (svátek židů). Od roku 325 se Velikonoc slaví vždy první nedělí po jarní rovnodennosti a úplňku Měsíce. Staly se tzv. pohyblivým svátkem.

V lidové tradici se po staletí zachovávají četné zvyky a obyčeje související s oslavami probouzející se přírody. Pomlázka se stala symbolem předávání nové síly, svěžesti a zdraví mladého vrbového proutku. Polévání vodou, v některých krajích i voňavkou, tzv. „oblévačka“ zahrnuje, mimo vyjádře-

ní vztahu k milé osobě, též starý prvek kultu očisty. Zdobení vajec různými technikami (malování voskem, zdobení slámou, nalepováním obrázků, ústřížků i háčkováním a paličkováním apod.) a následným darováním milé osobě na Velikonoční pondělí též mnohé přislíbvalo, třeba jen nabídku přátelství. Malování kraslic a vajec jako příslib krásy života vznikajícího ze zárodku se dochoval na celém našem území dodnes. Zachovává se i vysévání obilí do zdobených mís, pečení velikonočního beránka, báječných mazanců i velikonočních nádivky. Toto vše tvoří bohatý folklorní rámec velikonočních svátků radosti, víry, života a krásy svěží přírody.

Letos vítáme Velikonoce od 17. do 24. března, navštíví nás tzv. pašijový týden.

Vítejte, Velikonoce!!

AV

Čeština je tak krásný jazyk

Po nábřeží šly dvě roštěnky. Každá z nich měla retko. Potkaly týpka, o kterém tvrdily, že je hustej. Pak naskočily do šaliny a odjely neznámo kam.

Rozuměli jste všemu? Občas, když slyším nějaký rozhovor, žasnu. Nevím, jestli osoby používají nějaký řečový kód, aby jim nikdo nerozuměl, nebo mluví zcela normálně a já mám omezenou slovní zásobu. Stačí jenom poslouchat rozhovor Moravanů. Vždyť jsou to taky Češi, ale pro některá slova mají zcela jiné výrazy. Příkladem je již zmiňovaná šalina. Když jsem to slovo slyšel poprvé, tak jsem vůbec nechápal, čím to vlastně ty osoby cestovaly. Teprve pak mi bylo vysvětleno, že se jedná o tramvaj nebo trolejbus. A tak je to i u mnoha jiných slov. Například spojení „dáme si retko“. Dát si retko znamená „dáme si cigaretu“. Je „hustej“ znamená, že je prostě božský. A roštěnka je titul pro holku, která by stála za hřích, nikoliv, že vypadá jako kus hovězího.

Jiný kraj, jiný mrav. V našem Královéhradeckém kraji se stalo hitem vyslovovat slova, která začínají na „o“, s „v“ na začátku. Voko, vokno, vokurka, vomáčka... Pražáci zase mají ve zvyku všechna slova natahovat. Ostraváci se s tím moc nepárají a mluví zase velmi krátce. (Mají kratke zobaky.)

Mnoho cizinců nemůže stále pochopit, proč máme sedm pádů. Ne nadarmo se říká, že Čech se snadněji naučí angličtinu, než Angličan češtinu. Většina jazyků, až na určité výjimky, používá zásadně jeden pád. Jeden pád, který zastoupí pády všechny. 1. pád: Pes (dog), 2. pád: psa (dog), ..., 7. pád: psem (dog). Na druhou stranu má v sobě i angličtina některé výjimky, které zase nechápeme my, Češi.

Občas se nám stává, že rychleji mluvíme, než myslíme. Vycházejí z toho pak nová slova. Už jsem slyšel slova jako pozdějš, odposledka, apod. Sám jsem vymyslel vadlečku. Pak také existují slova, jejichž výslovnost vyžaduje jistý cvik. Zkusíte například rychle říkat slova jako nejkulatoulinkatější, nejneobhospodářovatelnější nebo nejmrňavoulinkatější.

Co říci závěrem? Ačkoliv je čeština docela složitý jazyk a má své zapeklitosti, má v sobě i jisté kouzlo. Už v historii

odvedla velký kus práce. Nejen v dobách husitství, kdy na našem území převládala latina, ale i v dobách národního obrození, kdy Josef Dobrovský nechtěl věřit, že by se čeština mohla rovnat jiným jazykům, jako byla například němčina. Z toho vyplývá síla českého jazyka, a tudíž budme rádi, že máme svůj vlastní jazyk.

Trochu se zamyslel Jan Kopřiva

Cizí slova v češtině

Digitální

Slovo **digitální** dnes často slyšíme, ale není úplně jisté, že mu všichni dobře rozumíme. V medicíně tj. prstem prováděný, v anatomii patřící k prstu.

Ti, kdo neznají význam slova **digitální** přesně, však vědí, že **digitální** hodiny jsou takové hodiny, které ukazují čas formou číslic ne pomocí ciferníku s ručičkami. V novějších publikacích o češtině se dozvíme, že stopa s hodinami byla správná.

Digitální je opravdu číslicový, **digitalizace** je převedení dat a informací na číslicové vyjádření. **Digitalizovat**, tedy převést do číslicové formy. **Digitalizace** je podstatou dnešních počítačů.

A jak je to s prsty a se slovem **digitální**? Prst se latinsky řekne **digitus**. Co mají prsty společného s číslicemi? Jak jsme se učili počítat? No, na prstech! Prsty jsou základem veškerého počítání, veškeré matematiky - i té nejvyšší. V angličtině se číslice 0 až 9 označují slovem **digit**.

Digitalis najdeme i v přírodě. Je to rostlina, z níž se vyrábějí léky na srdeční choroby - náprstník, květy má podobné náprstkům. Tolik ke slovu **digitální**.

Marod

Snad každého z nás postihla nějaká nemoc - byli jsme **marodi**, tedy nemocní. **Marodka** pak je slangové označení místnosti pro nemocné hlavně v kasárnách, ale i třeba na dětských táborech.

Marod je slovo přejaté z rakouské němčiny a přišlo k nám prostřednictvím rakousko-uherské armády. Do němčiny přišlo

šlo za třicetileté války z francouzštiny ze slova **maraud** (vyslovované maród), ale znamená to ve francouzštině nadávku, kterou bychom přeložili jako darebák. Podobná a příbuzná francouzská slova **maraude**, **maraudeur**, vyslovované jako **marodér**, znamenají plení a zloděj, zvláště ten, který krade na polích. Proč byli nemocní označeni nadávkou určenou pro darebáky a zloděje? Ve středověkých válkách nemocní, zeslabení a unavení vojáci nestačili postupu své jednotky a zůstávali pozadu. Byli odříznuti od dodávek jídla, a tak jim nezbyvalo než krást, loupit a chovat se jako darebáci - **marodéři** - a tak se jim říkalo tímto slovem.

Je pravděpodobné, že slovo **maraud** se do francouzštiny dostalo z arabštiny, kde slovo **marid**, **marod** znamená stav zeslabenosti, churavost.

M. Permanová

DOPLŇOVAČKA

Názvy chlumeckých ulic. Víte, kde je najdete?

1	P					1. Pouzdro na meč
2	P					2. Křestní jméno
3	P					3. Obilnina
4	P					4. Plíčky (pokrm)
5	P					5. Deska
6	P					6. Odpověď na „proč?“
7	P					7. Rozkaz
8	P					8. Naše metropole

Rozluštění na str.: 40

LV

Inzerce

Pohledy na hospodaření v různých politických či náboženských uskupeních

KŘESŤANSTVÍ: Máš dvě krávy. Jednu dáš sousedovi.

ISLÁM: Máš dvě krávy. Jednu si necháš, druhou vyměníš za manželku.

SOCIALISMUS: Máš dvě krávy. Stát ti obě vezme a dá ti trochu mléka.

KOMUNISMUS: Máš dvě krávy. Stát ti obě vezme a zavře tě.

NACISMUS: Máš dvě krávy. Stát ti vezme obě a zastřelí tě.

TRADIČNÍ KAPITALISMUS: Máš dvě krávy. Jednu pro-

dáš a koupíš si býka. Stádo se zvětšuje a hospodářství roste. Nakonec vše prodáš a jdeš do důchodu.

ČESKÝ KAPITALISMUS: Na dvě krávy si vezmeš půjčku od banky ve výši 1,6 miliardy Kč a odstěhuješ se na Bahamy. Banka posléze zjistí, že to nebyly krávy ze zlata, jak bylo soudním znalcem doloženo, ale dvě rachitické kozy. Rozdíl zaplatí daňoví poplatníci a soudní znalec bez újmy pokračuje ve své živnosti.

LV

CHLUMECKÝ KULTURNÍ KALENDÁŘ

Klicperův dům - rezervace vstupenek
na tel.: 495 426 273

DUBEN 2008

e-mail: klicperuvdum@email.cz
www.chlumeck-n-cidlinou.cz/divadlo

Předprodej vstupenek každý čtvrtek v době od 15.00 do 18.00 hod. nebo před každým představením dle programu

Klicperův dům

4. dubna Nabít a zabít

pátek
20.00 hod.
Špatný čas, špatné místo, špatné číslo. Nabít a zabít je nepředvídatelný a duchaplný thriller, který se proplétá a točí mezi světem kriminálních, záměn osob a nekompromisní, tvrdou pomstou. Hrají: Josh Hartnett, Bruce Willis, Morgan Freeman, Ben Kingsley, Lucy Liu
109 minut
Vstupné: 70,- Kč přístupný od 12 let titulky

5. dubna Král a skřítek

sobota
16.00 hod.
Vzorné chování, Loupežnická pohádka, Proč má člověk psa, Psi kusy, Krtek a zelená hvězda.
64 minut
Vstupné: 25,- Kč

5. dubna ALPHA DOG

sobota
20.00 hod.
Jeden zločin, 3 dny, 38 svědků, jak mohl zločin s tolika svědky dojít tak daleko?
Hrají: Bruce Willis, Justin Timberlake, Sharon Stone, Matthew Barry
117 minut
Vstupné: 70,- Kč přístupný od 15 let titulky

11. dubna Popelka

pátek
8.30 hod.
divadelní představení pro MŠ, I. stupeň ZŠ a matky s dětmi
10.00 hod.
Vstupné: 40,- Kč

11. dubna Bláznivé nůžky

pátek
20.00 hod.
Východočeské divadlo Pardubice
Hrají: Petra Janečková, Dagmar Novotná, Petr Dohnal, Alexandr Postler, Ladislav Špíner, Josef Vrána
Vstupné: 260,- Kč

18. dubna Nejkrásnější hádanka

pátek
18.00 hod.
Zdeňka Trošky.
Matěj pracuje u sedláka a miluje jeho dceru Majdalenu. Lakomý bohatý však jejich lásku

nepřeje, představuje si pro svou dceru bohatšího ženicha.

Hrají: Jan Dolanský, Ladislav Potměšil, Taťjana Medvecká, Miroslav Táborský, Veronika Kubařová
98 minut
Vstupné: 70,- Kč mládeži přístupný

19. dubna Nejkrásnější hádanka

kino
sobota
18.00 hod.
Vstupné: 70,- Kč

25. dubna RAMBO: Do pekla a zpět

kino - akční thriller USA
Nesmrtelný Rambo opět na scéně!
Hrají: Sylvester Stallone, Julie Benz, Matthew Marsden, Graham McTavish
93 minut
Vstupné: 70,- Kč přístupný od 15 let titulky

26. dubna Krtek a weekend

kino - pásmo filmových pohádek pro děti
Krtek a pramen, Krtek a flétna, Krtek a uhlí, Krtek a robot, Krtek a metro, Doktorská pohádka
sobota
16.00 hod.
61 minut
Vstupné: 25,- Kč

26. dubna 3:10 Vlak do Yumy

kino - western USA
Bezcitný a sebevědomý pistolník Ben Wade se svou bandou zločinců a vrahů přepadnou poštovního dostavníka. Bez milosti postřílejí všechny členy doprovodu a uloupí velkou sumu peněz. Jenže každý jednou udělá chybu.
Hrají: Russell Crowe, Christian Bale, Logan Lerman, Peter Fonda, Ben Foster
117 minut
Vstupné: 70,- Kč přístupný od 12 let titulky

27. dubna Jarní koncert

Základní umělecká škola Chlumeck n. C.
neděle
18.00 hod.
Vstupné: 40,- Kč

30. dubna Lásku za časů cholery

kino - romantický USA
Adaptace jednoho z nejslavnějších románů klasika světové literatury 20. století Gabriela Garcíi Márqueze. Ve svých dílech spojuje his-

torické skutečnosti s tajemnou rovinou citů a mystična. Film z této tradice čerpá a přináší nám příběh o sváru tradiční lásky a bouřlivého společenského vývoje.

Hrají: Javier Bardem, Benjamin Bratt, Giovanna Mezzogiorno, Liev Schreiber
137 minut
Vstupné: 70,- Kč přístupný od 15 let titulky

Říhův dům - Hudební klub

2. dubna Turnaj ve stolním fotbalu

středa
19.00 hod.
Vstupné: 100,- Kč/team

5. dubna CZ HITY - DJ Ferbas

sobota
21.00 hod.
Vstupné: zdarma

12. dubna IRON MAIDEN revival live koncert

sobota
21.00 hod.
Vstupné: 40,- Kč

19. dubna CZ HITY - DJ Ferbas

sobota
21.00 hod.
Vstupné: zdarma

23. dubna Turnaj ve stolním fotbalu

středa
19.00 hod.
Vstupné: 100,- Kč/team

25. dubna EPITAF live koncert

pátek
21.00 hod.
Vstupné: 50,- Kč

Agentura Pierre

ve spolupráci s MěKS Klicperův dům Chlumeck n. C.
uvádí

EVA a VAŠEK

Bílá orchidej ● Akropolis adieu ● Ave Maria
Bílá růže z Athén ● Slyšíš jak zvoní
Pampelišky ● Amore, amore ● Japonečka
a další hity ve dvou, večer v Chlumci nad Cidlinou

Termíny představení: 3. a 4. září 2008 v 18.00 hod.

Vstupné: 220,- Kč

Předprodej: pokladna MěKS Klicperův dům
každý čtvrtek v době od 15.00-18.00 hod.
nebo před každým představením dle programu.

TJ Sokol - sokolovna

11. dubna KRUCIPŮSK

pátek
21.00 hod.
Vstupné: 150,- Kč

19. dubna Mažoretková show

sobota
18.00 hod.
Základní umělecká škola Chlumeck n.C.
Vstupné: 40,- Kč

26. dubna KYVADLO

sobota
21.00 hod.
FK Chlumeck n.C.

Malý sál MěKS Klicperův dům

DŘEVĚNÉ FANTAZIE

Výstava uměleckého řezbáře Jana Strejciuse

Výstava bude otevřena každou nedělí
od 1. 4. - 8. 6. 2008 v době od 13.00 - 16.00 hod.
a před každým představením dle programu.
Vstupné: dobrovolné

Marcela Přerovská

vedoucí MěKS Klicperův dům

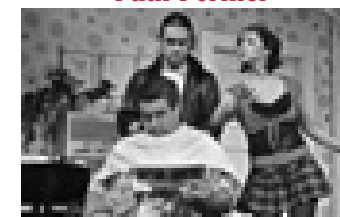
Městské kulturní středisko Klicperův dům

uvádí

Východočeské divadlo Pardubice

BLÁZNIVÉ NŮŽKY

Paul Pörtner

Vítězné představení Grand festivalu smíchu Pardubice 2008 je kriminální komedií z prostředí kadeřnického salónu s desítkou svérázným personálem. Kombinace divadelních chutí má něco do sebe, protože původní provedení Bláznivých nůžek v Bostonu se dočkalo dokonce zápisu do Guinnessovy knihy rekordů, hraje se tam totiž s úspěchem už přes dvacet let.

Režie: Petr Nevojný j.h. Vstupné: 260,- Kč
Hrají: Petra Janečková, Dagmar Nevojná, Petr Dohnal, Alexandr Postler, Ladislav Špíner, Josef Vrána

11. dubna 2008 - pátek od 20.00 hod.

Předprodej: pokladna MěKS Klicperův dům,
každý čtvrtek 15.00-18.00 hod.

VZPOMÍNKA Z NÁDHERNÉHO SVĚTA ZÁLIB

Často si vzpomínám na **Jaroslava Krásala**, jemného, ušlechtilého člověka širokých zájmů a hlavně malíře s obrovitým nadáním přímo od pánaboha. Rozhodně měl na to, aby se za příznivějších okolností stal chloubou našeho města i kraje jako žák a nástupce Vincence Beneše. Letos v srpnu by se dožil 85 let. Seznámil jsem se s ním jako patnáctiletý studentík, který nacházel zalíbení v toulkách po okolí města s náčrtníkem, do něhož kreslil nebo vodovkami maloval, co se mu zalíbilo. Kteréhosi letního dne jsem se vydal na kole do Luhů naskicovat si kapličku a mohutný kmen památné Morany. Opodál, v místě, kde se čilá Bystřice setkávala s dnes už zaniklým mlýnským potokem, jsem narazil na mladého (tehdy dvaadvacetiletého) muže s delšími, dozadu sčesanými vlasy, jak je nosil Josef Mánes. Stál u malířského stojanu, v levici okrouhlou paletu, na níž si pracíci s dlouhým štětcem míchal olejové barvy a nanášel je na šepsovaný papír připichnutý na rýsovacím prkně. Chvilku jsem přihlížel z povzdálí, ale zvědavost mě přiměla, abych si troufl přijít blíž a zeptat se, jestli bych se mohl dívat. Ochoťně souhlasil. Viděl jsem hned, že to není žádný malířský nedouk. Místně ovládal techniku olejomalby. Pod doteky jeho štětce na bílé ploše s obdivuhodnou plastičností vyrůstaly dokonale věrohodné vrbiny a olše v sladěných odstínech zeleně zrcadlící se spolu s blankytnou oblohou v hnědavé ploše vodní hladiny. Rodil se krásný obrázek romantického lesního zákoutí. Strávil jsem v obdivném sledování jeho malířské dovednosti celé odpoledne. Přitom jsme si povídali. Společný zájem o kreslení a malování nás sblížoval navzdory sedmiletému věkovému rozdílu. Ještě posledních pár tahů štětcem, a obrázek byl hotov. Viděl mi na očích, že se

mu povedl. „Líbí se ti?“ zeptal se mě. „Líbí,“ řekl jsem, „moc se mi líbí.“ Sňal ho ze stojanu a podal mi ho. „Tak si ho vem! Ode mě na památku.“

Vezl jsem si darovaný obrázek domů jako relikvii. Jarka Krásal, s nímž jsem se toho dne seznámil, se stal mým starším přítelem a pokud jde o malování, obdivovaným vzorem. Často mě zval k sobě do jejich domu naproti parku, ukazoval mi své kresby a malby. Byl to bez nadsázky nevědění talent. Svěřoval se mi, že se chtěl stát akademickým malířem. Už jako kluk snil o tom, že půjde do Prahy na malířskou akademii.

Ale tatínek (který se vrátil z války jako invalida bez ruky a provozoval ve vlastním domě prodej novin a kuřiva) o ničím takovém nechtěl ani slyšet. „Kresli si a maluj pro radost,“ říkal, „rád ti na to dám, ale nechci mít z tebe chudáka, který musí chodit po domech a nabízet své obrazy, aby se uživil.“

V rodině, které za dědečkových časů, pokud vím, patřil hotel U Jelena, nebyla nouze o korunu, takže Jarka mohl mít všechno, po čem zatoužil, ale nijak toho nezneužíval. Rozhodně nepatřil k rozmazleným spratkům z bohatých rodin, kteří hned musí mít všechno, co vidí, ale ničeho si přitom neumějí vážit. Netoužil po ničím, co nesouviselelo s jeho zálibami. Byl spokojen, když si mohl koupit malířské potřeby, tužky, uhly, rudky, barevné křídly, vodové a pastelové barvy, tempery i olejové barvy všech odstínů, štětky, kreslicí čtvrtky

různého formátu a hladkostí, speciální ingrpapír na akvarely, kartony i plát, na která si sám napínal a natíral šepsem, aby se na ně dalo malovat. Kromě toho se zajímal o muziku. Tatínek mu u pana Kotka v krámě naproti přes ulici koupil klarinet, jehož poetický zvuk mu učaroval, takže se mu zachtělo naučit se na něj hrát. Chodil na hodiny k panu kapelníku Hartmanovi u zámku a zvládl nástroj tak, že se později stal nepostradatelným členem orchestru Lojzy Málka, koncertujícího pravidelně k poslechu i tanci na čajích v Záložáku i na plesch v sokolovně. Jeho zájmy pronikaly i do světa techniky, zdánlivě vzdáleného křehké krásy umění. Technika jitrila jeho bohatou fantazii. Zajímal se o letadla, lodě, auta, balony, vzducholodě, slepoval jejich modely. To uspokojovalo jeho niternou potřebu hledat a nacházet spojnici mezi představami a jejich uskutečňováním. Náruživě sbíral staré hodiny. Vybízejí k tomu, aby si člověk uvědomoval věčnost a neuchopitelnost plynoucího času, střídání epoch a proměny lidské existence. Inspirují k filozofování o lidském životě, z něhož umělec čerpá tvůrčí podněty.

Rád jezdil na kole. Zkracovalo mu vzdálenosti při pátrání po malířských motivech. Když mu bylo patnáct, koupili mu rodiče motorku. Panečku, to byla věc! Kdo z kluků v jeho věku se mohl něčím takovým pochlubit. Ale Jarka nebyl z těch, kdo se chlubí. Zůstával skromný a užíval věcí neokázale, v rozumné míře odůvodněných potřeb.

Vyrůstal v harmonickém rodinném prostředí, obklopen rodičovskou péčí, láskou a porozuměním. Z jeho vyprávění jsem měl dojem, že prožil šťastné dětství, snad až na to, že se jen těžko smířoval s otcovým rezolutním požadavkem, aby jeho vášnivá záliba v kreslení a malování nebyla nikdy ničím víc než zálibou, byť i vášnivou. Když mu z důvodů, které konec konců přestal mít otcí za zlé, nebylo dopřáno studovat malířství a nastoupit existenčně nejistou dráhu profesionálního umělce, dát se na žádná jiná studia ho nelákalo, i když

na to hlavu měl. Rozhodl se pro zaměstnání, které se neprotivilo jeho zájmům a slibovalo existenci umožňující pusťt z těžké své koníčky, zejména ten malířský. Vyučil se automechanikem u pana Blažka v přesvědčení, že zvládnutím řemesla si vytvoří ono pověstné zlaté dno, které mu zajistí podmínky pro pěstování jeho zálib. Po vyučení si pro jistotu udělal průmyslovku. Za normálních okolností by se možná dal lákat k vysokoškolskému studiu a stal by se inženýrem. Za protektorátu však byly vysoké školy zavřené. Nastoupil do práce jako dělník Škodovky v Plotišti u Hradce Králové. Život mu přitom předčasně dal pocítit, že umí rozdávat vedle radosti i hezky tvrdé rány. Jarkovi bylo dvacet let, když mu v roce 1943 zemřela matka, kterou vřele miloval a již patrně nejvíce vděčil za své umělecké sklony. Jejím odchodem ztratil dobrou polovinu rodinné pohody a štěstí. Osud se na něj však brzy opět posmál. Na chlumeckém, tehdy obvyklém nedělním korzu, kde se potkávalo celé město, se zahleděl do pohledné Chlumečanky Evy Rajchlové, s kterou se záměrně začal potkávat čím dál častěji, až přišli oba na to, že si rozumějí a že se dokonce mají rádi tak, aby mohli pomýšlet na manželství. V únoru 1945 si před oltářem řekli navzájem hlasitě a šťastně „Ano“, vyměnili si prstýnky a polibkem stvrdili své odhodlání kráčet životem spolu. Žena mu dala to, co ztratil maminkiným odchodem: teplo domova. Nacházel u ní plně pochope- ní pro své záliby. Jejich byt byl plný obrazů vonících barvami a desek nabitých kresbami, knih a obrazových monografií o malířích, fasci-klů not, posbíraných starých hodin...

Nutno říci, že i v zaměstnání si vedl dobře. S dílenskými nástroji nezacházel o nic hůře než se štětci a tužkami. Po osvobození se mu sice otvíraly cesty k dalšímu studiu podle libosti, ale záhy nadešel únorový převrat 1948 a politické poměry, které nastaly, mu vzhledem k jeho živnostenskému původu vytvářely značná kádrová omezení. Nejlépe pro něj bylo zůstat řádovým dělníkem.

Někdy v té době se seznámil se zmíněným již lišickým rodákem Vincencem Benešem, malířem z nejvyšších uměleckých sfér, později oceněným po zásluze titulem národní umělec. Jarkovy kresby a malby mistra zaujaly. Často mu umož-

ňoval setkání, dával mu cenné rady a ukazoval, co a jak by měl ve své tvorbě zdokonalit. Několikrát spolu malovali v přírodě. Jarka se od něho dychtivě učil technickým finesám olejomalby.

a též motiv zpracovat různými styly jako Beneš, jako Grus, jako Rabas..., ale vždycky byl konec konců ze všeho nejvíce osobitě svůj. Velký vliv na něj měl i jeho chlumecký učitel kreslení, rov-

Celá řada jeho obrazů vznikla pod Benešovým zřetelným vlivem a vykazuje snahu po napodobení jeho stylu. Mohutným dojmem na něj zapůsobilo i seznámení s dalším velkým českým malířem Jaroslavem Grusem, za nímž jezdil do Pardubic. Studoval jeho malířský rukopis na originálech i reprodukcích jeho obrazů v monografiích, které si kupoval nebo vypůjčoval v městské knihovně. Ukazoval mu svého času pár akvarelů a nějaké oleje, které vytvořil v jeho stylu. Nadchl se pro Grusovo geometrizující zjednodušování tvarů při akcentování barevnosti. Často zkoušel jeden

něž znamenitý malíř Stanislav Špičák, (k němuž jsem na Jarkovo doporučení začal chodit na zájmové hodiny kresby a malby i já).

Setkávat se s Jarkou Kráslem, do doby než nás naše odlišně nasměrované životní dráhy jednoho od druhého vzdálily, bylo pro mě vždycky příjemné a inspirativní. Sdílel i můj převládající zájem o literaturu. Sám zkoušel psát zajímavé povídky (snad by se našly v jeho pozůstatosti, rozhodně by se daly i dnes zveřejnit). Naše kontakty se utužovaly zejména v době, kdy jsem vedl klicperáckou skupinu Mladá scéna. Jarka

nám maloval kulisy k Popelce, Příběhu o rozmazené Pamele, Krásné Heleně i k Polibku královskému. Maloval kulisy s chutí i pro jiná představení. I později, když jsem ho ztratil z dohledu, vím, že spolupracoval pilně s Klicperáky, ale maloval i plakáty fotbalistům, k jejichž horlivým příznivcům náležel, a organizátorům všemožných kulturních i veřejných akcí. Zároveň mu přibývalo i rodinných starostí. Narodily se jim s dvouletým odstupem dvě krásné zdravé děti, chlapec Michal (1949) a děvčátko po mamince pokřtěné Eva (1951). Při širokém rozsahu jeho zájmů byla rodina vždycky první v pořadí. Nejdříve ho zaměstnávala péče o děti a po ní (bože, jak ten čas letí!) nastoupila neméně zodpovědná a radostná péče o vnoučata. Ale ještě předtím náhle plicní specialista MUDr. Poliščuk objevil u Jaroslava povážlivý sklon k plicnímu onemocnění. Následovala léčba v sanatoriu a delší období pracovního klidu pod lékařským dohledem. Zdravotní důvody si zřejmě vyžádaly změnu zaměstnání. Získal zajímavou práci výtvarníka v hradeckém Kabinetě veteri-

nární osvěty. Tam se mu líbilo. Život se mu zklidnil, mraky se rozplynuly a cítil se zase spokojený. Neuhasitelná jiskra v jeho duši se opět rozežhnula naplno. Měl najednou tolik práce, že nevěděl, co dělat dříve. Obrazy, plakáty, kulisy, logo pro Kovoplast, řízení činnosti výtvarného kroužku, který založil, výstavy obrazů v zámecké oranžerii, v Záloženském domě, v Zapči, výlety na kole, klarinet a koncerty, péče o doplňování a udržování své sbírky starých hodin a ke všemu ještě to nejdůležitější: povinnosti vzorného otce, manžela a dědečka.

V srpnu 1968 byl stejně jako většina Čechů a Slováků otřesen násilným vstupem vojsk Varšavské smlouvy. Maloval plakáty s nápisy Rusové, jděte domů, které paní Petrovická překládala do ruštiny. Byly pak umístěny na křižovatce u Záloženského domu. V období normalizace se mu to samozřejmě promítlo do posudků dětí. On sám změnil zaměstnání. Přešel do chlumeckého Kovoplastu, kde pracoval až do důchodu, který nastoupil v 60 letech. Předtím ještě pracoval půl druhého roku

na montáži vzduchotechniky v Němecu, kam za ním na čas přijela i jeho obětavá žena. Vydělal si tam na novou simcu se zlatou metalízou, poslední velkou radost jeho života.

Ani po odchodu na zasloužený odpočinek si nehodlal odpočinek dopřát. Jeho malířská záliba spolu s dědečkovskými povinnostmi stačila bohatě vyplnit další uplývající léta pohodové sklizeň celoživotního uměleckého, pracovního i rodinného pečovatelského úsilí. Během nich však, žel, čím dál častějšími a zdlouhavějšími pocity únavy dávala o sobě vědět zhoubná choroba krve, proti níž byli lékaři v roce 1988 zcela bezmocní. Odešel z tohoto světa v srpnu toho roku, tiše a skromně, tak jak vždycky žil. Ale jeho děti a vnoučata na něj jistě nezapomenou, jako ostatně nikdo z lidí, kteří měli příležitost ho blíže poznat. Možná že by bylo dobré uspořádat v Chlumci výstavu jeho obrazů a kreseb, aby se dnešní generace Chlumečanů přesvědčila, že naše město mohlo v něm mít za příznivějších okolností druhého Vincence Beneše.

Karel Richter

Inzerce

Inzerce

Inzerce

Závěrečné vyhodnocení průzkumu užívání návykových látek u dětí na základní škole v Chlumci n. C.

V květnu 2007 proběhl na naší škole průzkum, jehož cílem bylo zmapovat užívání návykových látek žáky prvního a druhého stupně. Získané výsledky se staly jedním z hlavních podkladů pro vypracování programu primární prevence sociálně patologických jevů na školní rok 2007/2008.

Průzkumu se zúčastnilo 116 dětí ve věku 8-16 let. Odpovídalo 42 % chlapců a 58 % dívek.

Jako metoda byl zvolen standardizovaný dotazník s 25 otázkami zaměřenými na kouření cigaret, pití alkoholu a užívání drog. Na přípravě dotazníku se podílel tým Odboru sociálních věcí a zdravotnictví Městského úřadu Nový Bydžov, konzultován byl Komisí pro sociálně právní ochranu dětí, řediteli škol a školními preventisty. Dotazníkové šetření, včetně zpracování vyplněných dotazníků, provedly vyškolené studentky sociální práce a pedagogiky a terénní sociální pracovnice. Terénní sociální pracovnice provedla závěrečný součet dat.

Výsledky zpracovaly: Bc. D. Lusková, H. Stará, M. Surová.

SHRNUTÍ VÝSLEDKŮ

Naprostá většina respondentů si myslí, že kouření škodí zdraví.

28 % rodin dotázaných nekouří, ve 32 % rodin kouří jeden z rodičů.

Téměř 61 % dětí uvedlo, že nikdy cigarety nekouřilo, 17 % dotázaných to zkusilo, 10 % dotázaných kouří občas. Zásadním ukazatelem je sklon dívek na 2. stupni ke kouření, průzkum ukázal, že 11 % respondujících dívek z 2. stupně kouří 6-10 cigaret denně.

Nejrizikovějším věkem pro první kouření cigaret je 10-12 let, ve věku 12 let ji okusilo 31 % těch dotázaných, kteří uvedli zkušenost s cigaretou.

Nejčastěji uváděným důvodem pro kouření je zvědavost (37 %). Odpověď „chutná mi to“ zvolilo 32 % z těch, kteří cigarety okusili, jako důvod pro kouření. Převažuje 2. stupeň ZŠ. Zdroj financí na pořízení cigaret je z kapsného od rodičů v 65 %, 13 % uvedlo, že cigarety dostává od rodičů nebo kamarádů.

Na rozdíl od názoru na škodlivost cigaret si 4 % dotázaných myslí, že alko-

hol zdraví neškodí, tento názor převažuje na 2. stupni ZŠ.

79 % rodičů pije alkohol příležitostně, u 13 % rodin se vyskytuje pití alkoholu často.

13 % dětí alkohol ochutnalo již na prvním stupni. 36 % dětí pije alkohol příležitostně, 3 % dětí pije alkohol až 3x týdně.

Rizikovým věkem pro ochutnání alkoholu je 10-14 let, ale děti uváděly zkušenosti s alkoholem již v raném věku, 16 % ve věku 8 let. 36 % z těch, kteří uvedli zkušenost s alkoholem, ochutnalo nebo pije pivo, 30 % víno. Tvrdý alkohol zkusilo 15 %. Jako důvod pití uvedlo 44 % těch, kteří mají zkušenost, odpověď „chutná mi to“, tato odpověď převažuje na 2. stupni. 24 % uvedlo jako důvod zvědavost.

Místem, kde děti alkohol pijí, je v 45 % domov. 30 % z těchto dětí uvedlo, že pije v partě, 28 % s kamarádem a 27 % o samotě.

Téměř 9 % dotázaných si myslí, že kouření marihuany není škodlivé. Tento názor je zastoupen na 2. stupni ZŠ. 2 % dotázaných uvedlo, že marihuanu kouří rodiče.

11 % dotázaných uvedlo, že zkusilo kouřit marihuanu. 1x týdně ji kouří 1 % dotázaných, kteří v době dotazování byli žáky 2. stupně. Podíl dívek na zkušenosti s marihuanou je výrazně vyšší než u chlapců.

Rizikovým věkem pro první kouření marihuany je opět 10-14 let.

Důvodem pro kouření marihuany uvedlo 39 % z těch, kteří marihuanu kouří „je mi po tom dobře“. 17 % uvedlo jako důvod, že jim to chutná.

Nejčastějším místem kouření marihuany je ulice nebo park (77 %), 5 % kouří marihuanu doma. 61 % dětí užívajících marihuanu ji kouří v partě, následuje kouření s kamarádem.

Žádný z dotázaných nemá zkušenost s jinou drogou než marihuanou.

Mgr. Marie Horynová,
školní preventista

Adopce na dálku

Možnost chodit do školy je pro naše děti naprostou samozřejmostí, ale v mnoha zemích je situace odlišná.

Děti by do školy chodily rády, ale jejich rodiče jsou velmi chudí a mnohdy i negramotní. Pokud někdo z rodiny získá možnost vzdělávat se, je to pro všechny velká událost.

Tuto možnost poskytuje mnoha dětem sponzorský program organizovaný Diecézní katolickou charitou Hradec Krá-

lové - Adopce na dálku. S nápadem adopce přišli žáci 7.B sami. Většina dětí se do projektu s chutí zapojila, a tak naše škola adoptovala holčičku Ruby Sheethal z města Anekal v Indii.

Vybraná částka umožní Ruby, aby mohla celý rok chodit do školy. Pevně doufáme, že dětem jejich nadšení vydrží a budou adoptovanou holčičku podporovat i v dalších letech nejen finančně, ale i dopisy v angličtině.

Mgr. Martina Šafránková a
Markéta Výborná

Hurá do vody...

Mezi naše sportovní aktivity patří i plavecký výcvik. V letošním školním roce jsme poprvé jezdili do plaveckého bazénu v Hořicích. Každé pondělí nám zajišťoval dopravu ochotný hořícký dopravce pan Stria. S křupavými houstičkami nám vždy cesta pěkně uběhla a v Hořicích na nás čekalo příjemné prostředí v novém areálu - vstřícní zaměstnanci a hlavně teplo - vzduch 28 °C, voda 30 °C. Po nezbytném převlečení a osprchování se děti ujal vždy dvě instruktorky, které pro ně měly připravenou spoustu pomůcek, her a činností. Tím vším se postupně odbourával počáteční strach a obava - většina dětí se naučila ve vodě potápět, splývat a ti zdatnější zvládli i nějaké to plavecké „tempo“. Když vodní

hrátky skončily, čekalo nás „velké“ fénování vlasů. Přesto zbyl také čas na připravené občerstvení a zábavu v herně.

V závěru každé „plavecké“ hodiny získal někdo z dětí „šupinu“, kterou jsme potom společně ve školce nalepili na kapříka Pepu. Ten už má teď všechny šupiny - deset lekcí je za námi. Dětem zůstalo na památku „Mokré vysvědčení“ a spousta zážitků a nám přesvědčení, že určitě příští rok budeme zase jezdit do Hořic.

kolektiv MŠ U Zámku

Inzerce

DŮM DĚTÍ A MLÁDEŽE, Chlumec n. Cidl.

ul. 9. května

tel / fax: 495 485 357

NABÍDKA AKCÍ NA MĚSÍC DUBEN 2008

19. 4. **Okresní soutěž leteckých modelářů - žáků správ. obvodu Hradec Králové a Nový Bydžov pro rok 2008**

sobota

Místo: letiště aeroklubu Hořice v Podkrkonoší - Domoslavice
Zveme rodiče i veřejnost. Informace v DDM.

Odjezd: v 11.30 hod. od lovícké prodejny na náměstí v Chlumci n.C., návrat kolem 17.15 hod.

Poplatek: 220,- Kč (jednotná cena pro děti i dospělé, autobus + vstupenka)

S sebou: svačina, pití. V místě lze zakoupit CD, MC, knihy, loutky.

Přihlášku společně s poplatkem odevzdejte nejpozději do 18. 4. 2008.

Přihlášky na zájezdy, informace:

pondělí, středa: 8.00-17.00 hod. - areál DDM, ul. 9. května (přestávka 11.30-12.30)

středa: 9.40-10.00 hodin - jazyková učebna ZŠ (přízemí budovy II. stupně) • www.ddmchlumec.net

Mirka Khorelová
ped. prac. DDM

27. 4. **Hurvínkova cesta do Tramtárie**

neděle

Zájezd do Divadla Spejbla a Hurvínka v Praze na představení „Hurvínkova cesta do Tramtárie“. Kam se ti dva zase dostali! Stačilo jen, aby se Hurvíněk trochu nastydl, Mánička mu předčítala z pohádkové knížky a už to celé začalo. Ocitli se totiž v zemi plné žitných květů, kde vládla protivná princezna Gerbera. Ještě se ani nestáli rozkoukat a už jim uvěznila Žeryčka! Jak si s tím oba poradili, uvidíte. Zájezdu se mohou zúčastnit i rodiče.

Karneval v Klubíčku

Již od začátku školního roku se pro velký zájem schází Klubíčko DDM dvakrát týdně, a to v pondělí a v úterý od 8.00 do 10.30 hodin ve školní družině ZŠ. Máme přihlášených padesát dětí.

Do Klubíčka dojíždí i maminky s dětmi z okolních vesnic - z Nového Města, Písku, Lučic, Olešnice, Nepolice, Lovčic, Běrunic, ale i z Nového Bydžova.

Pořádáme každý rok různé akce, ale mezi největší patří Mikulášská besídka a maskární karneval.

Karneval jsme uspořádali 25. 2. a 26. 2. 2008. Sešlo se mnoho zajímavých masek - např. včelky, princezny, myšky, šašci, víly, berušky, čertíci, vodníci, jahůdka atd. Společně jsme si zatančili, zacvičili a zasoutěžili. Na konci karnevalu dostali malí tanečníci sladkou odměnu a nám zůstala památka v podobě různých fotografií. Můžete se sami přesvědčit, jak dětem karnevalové masky slušely.

Za Klubíčko: **Šárka + Lucka**

PS TÁBORNÍK Chlumec n. Cidl.

pořádá svůj letní tábor (stanový) pro děti a mládež ve Sluneční zátoce u Mnichova Hradiště v Českém ráji v době od 19. 7. do 2. 8. 2008. Cena tábora je 2 600 Kč.

V průběhu tábora je vždy celotáborová hra, sportovní a branné soutěže a závody. Ubytování je ve dvoulůžkových stanech. Strava se vydává 5x denně.

Výlety: zámek, Mnichovo Hradiště, Turnov, Liberec, koupaliště Dolní Bukovina.

Máte-li zájem, aby váš syn, dcera prožili pěkných 14 dnů na táboře, přihlášku můžete získat u p. Holase, **Čelakovského 41/I každý den od 13 do 18 hodin.**

Břetislav Holas

Počátky zájmového pobytu v přírodě

Antonín Benjamín SVOJSÍK zakladatel Svazu junáků - skautů a skautek

V několika minulých číslech Chlumeckých listů jsme se dočetli, kdo byl zakladatelem organizací, které se zabývaly výchovou dětí a mládeže. Organizací, které vychovávaly lásece k přírodě a její ochraně, dávaly „návod“, jak žít a přežít v přírodě, vedly ke zdatnosti a odpovědnosti nejen za sebe samotného, ale i za svůj kolektiv, ve kterém je základním pravidlem pomoc staršího mladšímu, úcta ke starším osobám i práci společnosti, ve které žijeme.

Jakou podobu měla za Rakouska-Uherska mimoškolní výchova dětí? Zajímal se někdo v této době o tento druh výchovy? Jedním z takových lidí byl například Antonín Benjamín Svojsík, středoškolský profesor tělocviku. Narodil se 3. září 1876 a zemřel 17. září 1938.

V roce 1910 se dozvěděl, že v Anglii zavádějí nový druh výchovy mládeže v přírodě. Svojsík odjíždí v roce

1911 do Anglie, kde si ověřuje nové výchovné metody. Vrátil se nadšený. Na zpáteční cestě ještě navštívuje Dánsko, Švédsko, Norsko.

Ze svých cest si přivezl mnoho knih o výchově dětí a mládeže. Se svým švagrem začal překládat knihu R. B. Powella „Scouting for Boys“ - Skauting pro hochy, kterou se jim podařilo přeložit, ale k vydání nikdy nedošlo.

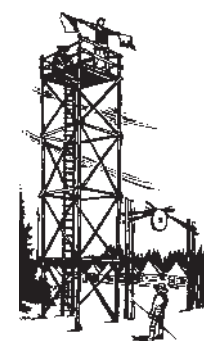
Svojsík si v té době uvědomoval, že není možné jednoduše „okopírovat“ zkušenosti z Anglie a použít je v našich podmínkách, ale že je třeba vše citlivě přizpůsobovat našim poměrům. Této myšlence věnoval celý rok studií. Koncem léta 1911 si vystavěl s šesti chlapci srub z březových kmenů u myslivny „Vorlovny“ pod hradem Lipnice. A právě tady se zrodil český skauting: byl vypracován výchovný systém Junáctví a v praxi vyzkoušeny jeho některé

prvky. Svojsík se radil s vynikajícími pedagogickými odborníky. Na základě mnoha poznatků a zkušeností vydává brožurku „Český skaut“, kterou zanedlouho následuje kniha „Základy junáctví“, která se stala „biblí“ všech českých skautů. Podíleli se na ní vynikající osobnosti té doby např. Mikoláš Aleš, spisovatel Alois Jirásek, Holeček, Rais a mnoho dalších. V roce 1912 zakládá Svojsík první junácký spolek „Junák - český skaut“. O prázdninách roku 1912 táboří s třinácti chlapci na prvním českém skautském táboře opět pod hradem Lipnice. Mezi „jeho“ skauty patřili například Prokop Drtina, básník Jiří Wolker, Rudolf Plajner, prof. MUDr. Charvát a další významné osobnosti společenského a kulturního života u nás.

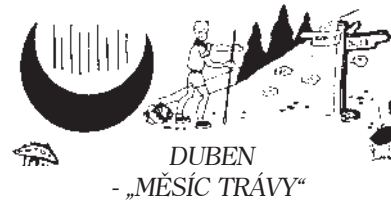
Antonín Benjamín Svojsík byl prvním starostou českého Junáka.

Břetislav Holas

Inzerce

SKAUTSKOU STEZKOU

DUBEN
- „MĚSÍC TRÁVY“

Už i podle kalendáře přišlo jaro! Příroda se sice letos zelenala a sváděla k toulkám i v lednu a únoru, ale to pravé, krásné jaro přichází teprve v této době...

WORLD SCOUT JAMBOREE 2007 - 27. 7. až 8. 8. 2007

(7. pokračování)

Opustili jsme světové skautské jamboree 2007 v Hylands Parku v hrabství Essex, navštívili jsme Brownsee Island a naše další krátká zastávka byla v londýnském Baden-Powell House. Tento moderní objekt slouží skautům, kteří navštíví hlavní město Velké Británie nejen jako informační centrum, ale poskytuje jim i potřebné zázemí.

Baden-Powell House
v Londýně

Když anglická královna udělila Robertu Baden-Powellovi za jeho skautskou činnost šlechtický titul, připojila k jeho jménu „of Gilwell“. Gilwell není velké území, ale jeho význam je celosvětový, protože právě zde se seznamovali se skautingem a získávali (dodnes získávají) potřebné znalosti vybraní jedinci z různých národů, aby mohli pomáhat budovat ve svých zemích skautské organizace. „Bílý dům“ v Gilwellu se stal nejvyšším vzdělávacím zařízením pro všechny skauty. Prvním československým posluchačem byl F. A. Elstner, pozdější známý cestovatel.

V Gilwellu je nejen vzdělávací zařízení, ale i spousta zajímavých aktivit pro veřejnost, malé i velké děti. Seznamují se zde nenápadně s historií i přítomností skautingu, zkouší si svoje možnosti na překážkové dráze, učí se dovednostem - a baví se. Je zde rovněž výstavka několika stanů s českou podsadou! A ve dnech

Rolls-Royce
lorda Baden-Powella
včetně obytného přívěsu

Na překážkové dráze

světového Jambore sem směřovaly desítky zahraničních výprav.

Skončilo naše putování po skautské Anglii. Viděli jsme pouze zlomek z historie a přítomnosti, v roce 100. výročí skautingu celá země žila oslavami. Na každém kroku jsme potkávali malé skautíky i skautské kmety, hrdě nesoucí své kroje s lilii. A všichni si určitě přáli sejít se opět v roce 2011 na světovém jamboree ve Švédsku.

Další naše putování po Anglii pokračovalo návštěvou míst, památných boji našich letců za 2. světové války. (Konec)

ODEŠEL KAMARÁD...

Je smutno v duši, neboť Velký Manitu povolal k sobě 12. února 2008 bratra Josefa Volejníka - Laurela, rodáka z Chlumce n. C. Dlouhá léta byl hajným v hájence „U Tří šraňků“ při cestě do Převýšova. Poslední roky žil ve Svobodných Dvorech na předměstí Hradce Králové, kde hospodařil na svém statku. Od mládí byl skautem, v krátkém období obnovení

Junáka v roce 1968 byl zástupcem vedoucího chlumeckého střediska - stále jezdil do našeho města, v posledních letech jako člen chlumeckého oddílu oldskautů. Naposled jsme spolu seděli v prosinci minulého roku na setkání chlumeckých skautů a přátel Junáka při slavnostním křtu střediska v Řihově domě.

Bratr Volejník
s J. Kalivodou

Jeho cesta do Věčných lovišť byla dlouhá a bolestná, bojoval statečně se zákeřnou chorobou, ale nakonec podlehl. Bylo mu necelých 73 let. Je pochován na hřbitově v Kukleších. Byl to dobrý člověk a obětavý skaut!

SKAUTSKÝM SVĚTEM

Výprava do Turnova - 9. 4. 2007 jedeme navštívit turnovské skauty, prohlédnout si město a okolí. Sraz v 7.15 hod. na nádraží ČD, výpravu vede Mika.

Svatý Jiří - patron skautů. Boj s drakem představuje boj dobra proti zlu. Ve čtvrtek 24. dubna slaví skauti svůj svátek.

Ivančena - v sobotu po sv. Jiří, dne 26. 4. 2008, vystoupí skauti, trampové i další občané k mohyle v Beskydech, aby uctili památku zavražděných skautů německými okupanty. Většina příchozích přináší kameny, kterých je v mohyle již na 160 tun. Uprostřed mohyly je i kámen, který přivezl z měsíce americký skaut - kosmonaut a věnoval mohyle v zemi svých předků.

Zasedání Náčelnictva Junáka. Stávající Náčelnictvo Junáka se naposledy sejde na svém zasedání 29. 3. 2008.

Celostátní Sněm Junáka - svazu skautů a skautek ČR proběhne ve dnech 18. - 20. dubna 2008. Jeho hlavním úkolem bude zvolit nové Náčelnictvo Junáka.

Národní skautské jamboree „Klíč 2008“. V Plzni proběhne ve dnech 30. 4. - 4. 5. 2008 setkání 3000 skautů a skautek z celé republiky a zahraničních hostů.

MOUDRA

„Nullum magnum ingenium sine mixtura demetiae“ - „Žádný velký duch není bez trochy bláznovství.“
(Seneca)

Seneca (mladší), Lucius Anaeus žil asi od roku 4 př. n. l. do roku 65 n. l. Známý římský filozof, básník, spisovatel a politik. Narodil se v Cordóbe v nynějším Španělsku. Za císaře Caliguly byl kvestorem a senátorem. Za císaře Claudia vypořádaný do vyhnanství na Korsiku. Byl vychovatelem pozdějšího císaře Nerona - ten jej nakonec donutil k sebevraždě.

Rhétská dráha únor 2008 aneb cesta za i pro Ge 4/4 III 641

27. února jsme se vydali na plánovanou cestu na Rhétskou dráhu do Švýcarska spojenou s návštěvou našeho partnerského modelářského obchodu v tyrolském Innsbrucku. Na cestu vyjždíme z chlumeckého nádraží přesně načas v 19:29 R 792 na pražské Hlavní nádraží. Zde přestupujeme na noční R 375 Pannonia, kterým jedeme až do Bratislavy-Petržalky, kde v ranních hodinách 28. února přestupujeme

jeme již do rakouské elektrické jednotky, která nás veze do stanice Brück a.d. Leitha, a odtud již jedeme do Vídně. Na jižní nádraží přijíždíme podle jízdního řádu v 5:33. Tuto poněkud netradiční trasu volíme z toho důvodu, že se jedná o nejrychlejší noční spojení s rakouskou metropolí, abychom stihli vlak ICE (vysokorychlostní jednotka) 562 St. Anton am Arlberg. Tramvají číslo 18 přejíždíme na západní nádraží odkud v 6:14 odjíždíme přes Salzburg a Innsbruck do Feldkirchu. Za St. Pöltnem najíždíme na nově vybudova-

Trocha humoru

Slečna porodila dvojčata a stále pláče. „Proč pláčete?“ „Ale nevím, s kým mám to druhé.“

Manželé odjíždějí na dovolenou. Paní se najednou chytí za hlavu: „Vyhoříme, zapomněla jsem vypnout žehličku!“

Manžel ji konejší: „Neboj se, nevyhoříme. Já v koupelně zase nezavřel vodu.“

Ptá se školák kamaráda: „Co je to krokvice?“ „No to je vždycky na Hromnice.“

Pan Stavinoha se loučí u parketu se svou tanečnicí: „A mohu vás ještě někdy vidět?“

„Ale jistě, moje číslo je v telefonním seznamu.“

„A jméno?“ „Hned vedle něho, pane.“

„Pane Mikuldo, ten váš pes celou noc štěká a vyje!“

„S tím si nelamte hlavu. On se dost vyspí ve dne.“

LV

matu. Již je slyšet zvuk vlaku, jak zdolává stoupání četnými oblouky, a už se objevuje v „esičku“ ve stanici - panorama vozy tam skutečně jsou, ale hlavně nás potěší loko v čele - je tam totiž „naše“ bílá COOPka šestsetčtyřicetjedníč-ka! Tak přece máme štěstí a ještě si ji budeme ve Svatém Mořici, kam tímto vlakem jedeme, dokonale prohlédnout a nafotit. Ale to již vjíždíme do 5865 metrů dlouhého Albula-tunelu.

Při jeho průjezdu nás mile potěší při kontrole jízdenek švýcarský průvodčí, který nás, když podle průkazů FIP poznává České dráhy, překvapí pozdravením v naší mateřštině. Krátce po této milé příhodě vyjíždíme z Albula-tunelu a zastavujeme ve stanici Spinas, kterou máme na LGB-ěčku také. I zde pořizujeme několik záběrů a pak pokračujeme do konečné stanice St. Moritz. Hned po vystoupení jdeme k lokomotivě a pořizujeme podrobné záběry. Pak si uvědomujeme, že by tato lokomotiva měla být podle obrátů i na vlaku do Churu, kterým máme v plánu jet. Zatímco probíhá posun dvanáctivozové soupravy za účelem odstavení šesti vozů „Glacieru“, my se vydáváme do budovy stanice pro pár suvenýrů. Po příchodu zpět na nástupiště je v čele vlaku 1168 skutečně bílá COOPka. Všechny loko této řady mají reklamní nátěry a RhB jich má celkem dvanáct. Po 19. hodině vyjíždíme zpět do Churu. Jedeme již za tmy a pozorujeme osvětlené typické alpské budovy podél tratě. Ve stanici Preda děláme z vlaku pár večerních záběrů. Dalším zážitkem je průjezd po osvětleném Albula-viaduktu III. Osvětlení navíc ještě zkrášluje okolní sněh, prostě parádní podívaná. Po 21. hodině vlak zastavuje opět na 10. koleji v Churu. Ještě pár večerních záběrů a pak již „COOPka“ s prázdnou soupravou odjíždí a nás čeká noční cesta za její modelovou kopyi do Innsbrucku. Máme ještě chvíli čas, který využíváme k prohlídce „nástupiště“ vlaků do Arosy (jedna z četných tratí RhB), které je atypicky umístěné na pozemní komunikaci před nádražní budovou.

Po 22. hodině se vydáváme směrem Innsbruck, nejprve do Buchsu, kde přestupujeme na EN (Euro night) 465 Zürich-see, kterým jedeme do Bischofshofenu, kde v ranních hodinách přestupujeme na RE 1500 do Innsbrucku. Záměrně jedeme z časových důvodů oklikou. Po půl deváté jsme na innsbruckém hlavním nádraží, které má nově postavenou odbavovací halu. Zde si v bistru dáváme kompletní snídaní za 3,5 euro a krátce po deváté hodině tramvají číslo 3 vyjíždíme rovněž známou trasou do obchodu Rainer-modellbahnen. Zde je již vše připraveno po předchozí objednávce po Internetu a pomocí e-mailů. Následuje přátelský rozhovor o našem LGB-ěčku, které zde není neznámé, předáváme pár fotografií a personál obchodu je nadšen, když ukazujeme na digitálu včerejší fotky COOPky na Predě. Přebíráme po odzkoušení již naši COOPku a červený vůz RhB první třídy. Je čas se rozloučit a vydat se na nádraží. Personál nám předává milý dárek - láhev rakouského červeného vína s etiketou modelářského obchodu Rainer exclusiv. Tramvají trojkou se vydáváme na nádraží a směřujeme přímo směrem Chlumec. Vzhledem k váze loko - 4,7 kg by to ani jinak nešlo. Takže v 11:30 odjíždíme EC 565 Tiroler festspiele do Vídně a EC 70 Antonín Dvořák přes Kolín do Chlumce, kde jsme ve 23:27 R 969. Již nyní se těšíme, jak bude COOPka v čele vlaků s osobními vozy RhB jezdit na kolejišti přes stanice, mosty

i tunely stejně jako na kolejích metrového rozvodu, kde denně najíždí další a další kilometry její skutečná předloha. Na závěr dnešního povídání dvě fotografie: na první skutečná

COOPa vjíždí do stanice Preda, na druhé fotografii je její model ve velikosti G (1:22,5) právě nasazován na zkušební kolej u „Rainera“ v Innsbrucku.

Bohumil Špecinger

Chlumecká zahradní železnice

DOBRÁ RADA NAD ZLATO

3. pokračování

Rada č. 9: Chcete po zimě vyčistit a uložit bílou kožešinu? Jde to snadno: kožešinu vyčistíte a osvěžíte opatrným vtíráním bramborové moučky, kterou pak řádně vyklepete a vykartáčujete měkkým kartáčem. Pokud nebudete výsledkem spokojeni, kožešinu vyčistíte vtíráním magnéziového prášku.

Rada č. 10: Skvrny od vody na nábytku - např. kolečko od vázy - vyčistíte olejem se solí.

Rada č. 11: Zamrzlá okna umýváme slanou vodou s jarem. Okna se nepotí a nezamrzají.

Rada č. 12: Aby se tuky při smažení nepřipalovaly a neprskaly, přidejte do nich špetku soli nebo plátek syrové mrkve. Ale POZOR - ne všechny tuky se hodí ke smažení!

Rada č. 13: Aby sůl nevlhla a nemuseli jste ji ze slánky dobývat, vložte do schránky několik zrněk rýže nebo suchého hrášku.

Rada č. 14: Mléko ani polévka nepřekypí přes okraj hrnce, pokud potřete jeho okraj nějakým tukem. (Nezapomeňte stáhnout plamen!!)

Rada č. 15: Při prostírání je dobré vědět, že suchá sklenka se snáze orosí a vzbuzuje pak dojem žádoucně chladivého obsahu. Ledový okraj podobný jinovatce získáte potřením okraje sklenky citrónovou šťávou a obalením v cukru.

Ať se daří a nezapomeňte poslat dobré rady.

AV

První motýli

Příchod jara znamená pro celou přírodu dokonalé obrození po zimním polospánku. Tímto obdobím začínají pro milovníky a pozorovatele přírody žně v podobě rozpuku života ve všech jeho podobách. Jedním z nejvýznamnějších důkazů začátku období rozkvětu jsou jistě motýli. I v zimních měsících lze potkat některé druhy motýlů, jejichž výskyt v přírodě se omezuje právě na vrcholici podzim až začátek zimy, jako např. píďalku podzimní či tmavoskvrňáče zhojbného, nicméně až s příchodem jara nastává skutečně motýlí čas. Dokonce již v únoru lze při příznivém vývoji počasí zahlédnout dobře známé druhy motýlů, které se pak budou objevovat až do září či října. Mezi nimi z těch nejznámějších lze potkat např. babočku kopřivovou či žluťáka řešetlákového.

Babočka kopřivová (*Aglais urticae*) přezimuje v úkrytech jako jsou chaty, dřevníky či jeskyně a začíná poletovat již v prvních teplejších dnech. Navštěvuje kvetoucí rostliny,

Babočka kopřivová

hoduje na spadlém ovoci apod. Babočka kopřivová je jednou z nejběžněji pozorovaných baboček a je typická svojí červenohnědou barvou křídel s ornamentálním černým lemem křídel s modrými poli. Vzhledově se velice podobá jinému příbuznému druhu - babočce jilmové, od které se liší zřetelnou bílou skvrnou na předním okraji předních křídel blízko špičky. Zatímco babočku jilmovou můžeme v přírodě pozorovat cca od dubna do srpna, babočka kopřivová se nám předvádí od února až do října. Housenky babočky kopřivové žijí pospolitě na kopřivě dvoudomé, od které je také odvozen druhový název tohoto motýla.

Dalším druhem motýla, který začíná obohacovat přírodu již koncem zimy, je snad nejkrásnější žluťásek - **žluťásek řešetlákový** (*Gonepteryx rhamni*). Samečci žluťáka řešetlákového jsou typičtí svojí citronově žlutou barvou kří-

Žluťásek řešetlákový

del, zatímco samičky jsou až bílé. Od bělásků je i samičky ovšem velmi snadno rozeznat podle typického tvaru křídel se zřetelnou špičkou a především podle červenavé skvrny na spodní straně obou křídel. Žluťásek řešetlákový je vůbec zajímavým motylem. Se snižujícími se teplotami vrcholícího podzimu tyto motýli postupně upadají do zimní strnulosti (hibernace), ve které přečkají celou zimu, volně na křovinách nebo ve spadlém listí. Tento druh také patří k rekordmanům mezi motýli v délce života. Dožívá se až 10 měsíců života, což je mezi evropskými denními motýli skutečně výjimečné. Aby mohl žít tak dlouho a dokonce přežít i zimu, přizpůsobil rytmus svého života hlavnímu cíli (kromě rozmnožování ovšem), kterým je maximální šetření energií. Motýl tedy vždy létá jen několik dnů, během kterých intenzivně saje nektar, aby pak strávil i několik týdnů v úplném klidu. Je paradoxní, že tuhá zima motýlům vyhovuje více než mírná, protože v mírné zimě stoupá spotřeba energie nezbytná k přežití. Housenky jsou vázány na listy krušiny či řešetláku, podle kterého je druh pojmenován.

Se zvyšujícím se počtem teplejších dní se v průběhu března začínají v přírodě objevovat i další druhy motýlů - baboček, bělásků a dalších.

K nejnápadnějším březnovým motýlům jistě patří **babočka paví oko** (*Inachis io*). Babočku paví oko snad pozná každý, její čtyři pestrobarevná oka na červeném základě jsou nezaměnitelným poznávacím znakem. Pravým opakem pestré lící strany křídel je hnědočerná barva jejich rubu, díky které sedící motýl se složenými křídly připomíná kůru stromu a lze jej velmi snadno přehlédnout. Obdobně jako babočka kopřivová i babočka paví oko přezimuje v různých úkrytech, potřebuje ale o něco více tepla k tomu, aby se po zimě probudila do běžné denní aktivity. I housenku babočky paví oko lze celkem spolehlivě identifikovat, je černá, lesklá, poměrně velká (až 5 cm) a štíhlá s tělem pokrytým velkým množstvím drobných bílých teček. Housenka se vy-

Babočka paví oko

skytuje především na kopřivě dvoudomé, první generace housenek se ovšem objeví až v květnu a červnu.

Ze známých motýlů, kteří se již v březnu objevují ve volné přírodě, ještě jmenujme jednoho z méně nápadných, nicméně velmi známých, totiž bělásku zelného. **Bělásek zelný** (*Pieris brassicae*) je typickým představitelem druhově bohatého rodu bělásků. Typickými poznávacími znaky jsou černé špičky křídel a k tomu dvě výrazné černé okrouhlé skvrny u samiček na obou stranách křídel, u samečků pouze na jejich spodní straně. U tohoto motýla přezimuje, na rozdíl od druhů popsaných výše, pouze kukla. Motýli jsou schopni létat i v chladnějším počasí. Bělásky zelného nechvalně proslavily především jeho housenky, které žijí na brukvovitých rostlinách (např. na zelí), na kterých jsou schopny způsobit i viditelné škody. V důsledku nedostatečné úcty housenek k výpěstkům lidí jsou tyto jinak zajímavé motýli považováni za jedny z našich méně sympatických spolubydlících. Přesto, že má bělásek poměrně zdatné nepřátele (kromě lidí je to především lumčík žlutonohý a také houba Entomophthora sphaerosperma), o jeho budoucnost se nemusíme obávat.

Z březnových denních motýlů ještě uvedme další bělásky - řepového, řepkového či rezedového, z nočních pak např. bourovce březového, přímočárnici ovocnou či strakáče březového.

Pravý boom motýlích druhů pak nastává v dubnu, kdy se objeví většina baboček, okáčů, modrásků, soumráčníků a mnoha dalších druhů. Jejich vyjmenovávání či popis by ovšem zdaleka přesáhlo formát tohoto článku. Vybraným zajímavých druhů motýlů se ovšem budeme věnovat ještě v některém z dalších dílů tohoto seriálu.

Exkluzivně pro čtenáře Chlumeckých listů jsem připravil tabulku výskytu vybraných druhů brouků a motýlů během roku. Tabulka je ve formátu MS Excel ke stažení na internetové adrese <http://www.trhon.cz/hmyz.html>.

Tipy pro fotografy:

Fotografování motýlů je, alespoň pro mě, jednou z nejzajímavějších fotografických disciplín a považuji jej za ten nejspolehlivější způsob, jak si motýla odnést domů, aniž bychom mu zkrátili jediné tykadlo. Motýli patří mezi tvory, kteří si člověka nepustí příliš k tělu a snad s výjimkou okamžiku sání nektaru, během kterého se např. k babočkám můžete přiblížit někdy i na několik centimetrů, je třeba být připraven na to, že fotografie musí být pořizovány ze vzdálenosti několika desítek centimetrů až jednotek metrů. To do značné míry omezuje využití specializovaných makroobjektívů, které k dosažení potřebného poměru zvětšení potřebují poměrně krátkou vzdálenost od snímáňého objektu. Sám mám tak nejlepší zkušenosti s použitím standardního teleobjektívu s ohniskovou vzdáleností 150 až 300 mm v kombinaci s telekonvertorem či mezikroužky. Má-li objektiv vhodně malou minimální zaostřovací vzdálenost, je možné fotografovat motýly i jiný hmyz např. ze vzdálenosti cca 1 m i větší s poměrem zvětšení třeba i 1:2, což na většinu běžných motýlů bohatě stačí. Mám-li uvést konkrétní techniku, kterou sám na fotografování hmyzu (a tedy i motýlů) používám, pak je to aktuálně digitální zrcadlovka Canon EOS 400D a objektivy Canon EF 300/4 L IS, EF 200/2,8 L a, dovoluje-li to situace, EF 100/2,8 Macro. Důležitým parametrem úspěšného snímku motýla je také dostatečná hloubka ostrosti. Tu lze zajistit zvýšením clonového čísla, což ovšem odpovídajícím způsobem prodlouží čas expozice a to bývá právě při práci s teleobjektivy nepřekonatelný problém. Tento problém tedy často řeším manuálním nastavením clony a času a použitím blesku k dorovnání požadované hladiny osvětlení. Jediné, s čím se pak ovšem budete muset smířit, je leckdy neskrývaný údiv kolemjdoucích, když vás uvidí i za slunečného letního dne běhat po louce a blýskat na cosi bleskem.

Text a fotografie: **Pavel Trhón**

Použitá literatura:

Josef H. Reichholf: Motýli; Rebo Productions CZ, spol. s r. o., Dobřejovice, 2004

J. Mucha, V. Choc: Naši denní motýli, Albatros, Praha 1973

H. Reichholfová-Riehmová: Motýli, Euromedia Group, k. s. - Knižní klub, Praha 2005

Životní moudra

❑ Krása je otevřený doporučující dopis, který vám již dopředu získává srdce druhých. *Arthur Schopenhauer*

❑ Ušlechtilý čin je sám sobě odměnou. *Sofokles*

❑ Nehřeší ten, kdo hřeší z lásky. *Oscar Wilde*

❑ To, co ještě nemáš, je ti cennější než to, co máš.

❑ Mnohý politik a manekýn jsou si v jednom podobní - neustále převlékají kabáty.

LV

Starší žáci FK Chlumec ml.

Bilance podzimní části krajské soutěže SŽ

V podzimní části soutěže jsme 1. zápas sehráli v Předměřicích a vyhráli 8:1 brankami, 2x Suchánek, 2x J. Kučera, 1x Hartman, M. Kučera, Synek a Doseděl. Ve druhém utkání jsme rozdrtili domácí Směřice 14:0, když se čtyřikrát trefil Doseděl, 3x Suchánek, J. Kučera, Hartman, 1x M. Kučera. Ve třetím zápase jsme konečně doma hostili Žalčín a vyhráli 6:0, branky 2x Doseděl, J. Kučera, 1x Kuchař a M. Kučera. Čtvrtý zápas na hradecké Slavii byl pro nás šok, neboť jsme prohráli vysoko 5:1, na tomto stavu má svůj podíl i rozhodčí Kubišta, který na nás písknul tři penulty. Jedna z nich byla tutová. Branku za nás dával za stavu 0:3 J. Kučera. Za celý podzim se na nás kopaly čtyři penulty a z toho tři na Slavii. V pátém zápase jsme doma přivítali hráče z Nové Paky a tentokrát vyhráli 4:0, brankami 2x Suchánek, 1x Doseděl a Koucký. Na šestý zápas jsme jeli do Hořic, hned ve čtvrté minutě jsme dostali branku na 0:1, od této chvíle jsme domácí začali přehrávat, ale ne a ne dát branku. I ve druhém poločase jsme měli velké šance, jenže stále nic. Šance Hartmana volala po gólu, z jednoho protiútku domácích zazvonilo břevno naší branky a míč se odrazil na zem a ven z brány. Domáci se dožadovali uznání branky, ale hlavní rozhodčí s pomezním byli proti. Potom měl velkou šanci Jirka Kučera, který byl ve vápně podražen, ale hrálo se dál. V posledních 10 minutách byl náš tlak už drtivý a 7 minut před koncem Kuba Hartman přehodil brankáře a vyrovnal na 1:1. V poslední minutě šel domácí útočník sám na našeho brankáře, ale obránce Vacek v posledním okamžiku zachránil odkopem. Těsně před koncem zápasu jsme mohli rozhodnout i my, když z malého vápna překopl prudkou ranou hořickou branku Koucký. Zápas tak skončil 1:1. V sedmém zápase jsme doma přivítali hráče až z Vrchlabí a vyhráli vysoko 8:1, když 3x se trefil Hartman, 2x J. Kučera, 1x M. Kučera, Doseděl a Suchánek. I v osmém zápase padlo hodně branek, když jsme v Červeném Kostelci vyhráli 8:3, 2x Suchánek, M. Kučera a Hartman, 1x J. Kučera a Synek. V devátém zápase jsme doma porazili Hostinné vysoko 11:1 brankami M. Kučery 4x, Suchánek 3x, J. Kučera 2x, Kuchař a Koucký 1x. V desátém zápase jsme se utkali s hráči Javorky v Lázních Běláhoře a vyhráli 6:0 brankami J. Kučery 2x, M. Kučery 2x a 1x Hartman a Synek. V posledním jedenáctém zápase jsme doma přivítali vedoucí tým tabulky Úpa „B“ a porazili je vysoko 8:0, když se 2x trefili J. Kučera, M. Kučera a Koucký, 1x Hartman a Suchánek.

Po podzimu jsme na 1. místě tabulky, i když máme stejně bodů jako druhé Hořice, ale lepší skóre, třetí Úpa „B“ má o bod méně.

1. Chlumec	911	75 : 12	28
2. Hořice	911	48 : 11	28
3. Úpa „B“	902	44 : 19	27
4. Nová Paka	704	38 : 17	21

Tabulka střelců

1. J. Kučera (17), 2. Suchánek a M. Kučera (14), 3. Hartman (12), 4. Doseděl (9), 5. Koucký (4), 6. Synek (3), 7. Kuchař (2)

V podzimní části soutěže nás reprezentovali tito hráči: brankář Láďa Kukal, stoper Vláďa Kouba, před-stoper Štěpán Koucký, obránci David Kozák, Adam Vacek, Patrik Vinař a Ota Kuchař, záložníci Jirka Kučera, Adam Suchánek, Jarda Synek a Kuba Hartman, útočníci Míra Kučera a Láďa Doseděl. Když nás bylo málo, tak nám z mladších žáků pomohli Kuba Novotný a Pavel Frajer. Oproti minulému soutěžnímu ročníku, kdy jsme po polovině soutěže měli 5 bodů náskok, je letošní soutěž po poločase vyrovnaná a bude záležet jen na přístupu samotných hráčů, jak nabourou fyzickou a co ukáží na hřišti. Zimní příprava, turnaje a jejich výsledky jsou příslibem, že by se mohl postup podařit, ale je před námi ještě 11 zápasů a míč je kulatý.

Jaroslav Koza
vedoucí st. žáků

Zimní příprava st. žáků FK Chlumec

Po skončení podzimní části soutěže jsme si dali měsíc klidu od fotbalu, ale někteří hráči po čtrnácti dnech klidu začali „vymrzovat“, že se doma nudí a že by chtěli do haly. Do ní jsme šli koncem listopadu, když jsme se utkali s hráči „staré gardy“ Chlumci n. C. Pro naše hráče to nedopadlo zrovna dobře a dostali pěkný náklep. Naostro do haly jsme začali chodit až od prosince 2007 každé pondělí od 15.00 do 16.00 hod. K zimní přípravě patří i halové turnaje. Prvního jsme se zúčastnili v domácím prostředí 8. 12. 2007, když turnaj pořádala Křičín. V prvním zápase jsme porazili Dašice 3:0 brankami Hartmana, J. a M. Kučery. Ve druhém jsme porazili Sadskou opět 3:0 a znovu stejní střelci branek. Po té jsme ve třetím zápase prohráli s Olympií HK 3:0, ve čtvrtém zápase jsme porazili Křičín 4:0 třemi brankami J. Kučery a 1x Hartmana. V pátém zápase jsme smolně prohráli s Třebší 1:0, když jsme spoustu šancí neproměnili. No a v posledním zápase jsme remizovali s Městcem Králové 2:2, což nám stačilo na třetí místo v turnaji. Tohoto turnaje se zúčastnilo našich 11 hráčů. Druhý turnaj jsme sehráli za týden a na něj do Chvaletic 16. 12. 2007 odjelo našich „sedm statečných“ Kukal, Suchánek, Synek, J. a M. Kučera, Doseděl a Vinař. Turnaj pořádala FK Přelouč. Trenér Skalický určil taktiku a šlo se na věc. V prvním zápase jsme porazili Chvaletice 5:0, 3x J. Kučera, 2x Doseděl. Ve druhém zápase jsme remizovali s Chrudimí 1:1, když jsme vedli 1:0 Jirkou Kučerou, soupeř vyrovnal po chybě Suchánka, třetí zápas a výhra 3:1 nad Třemošnicí, branky J. Kučera, Suchánek, Doseděl. Ve čtvrtém zápase jsme se utkali s domácími hráči z Přelouče a vedli jsme již 2:0, ale domácí snížili na 2:1 a našim klukům postupně začaly docházet síly. Střídali se sami bez pokynů trenéra Skalického. Míra Kučera a Synek byli pokopáni od soupeře, a tak se snažili si chvíli na lavičce odpočinout,

ale sotva si sedli, chtěli střídát i ostatní hráči. Čas ubíhal pomalu a soupeř nás tlačil pře naši branku. Tam čaroval Kukal, ale hlavně čaroval Jirka Kučera, který dokázal domácí hráče přivádět k šílenství svojí kopací technikou při držení míče v rohu jejich území. Nakonec jsme vítězství s vypětím všech sil uhájili a šli do finále. Jeden zápas jsme si odpočinuli a šli jsme na finále, ve kterém jsme opět narazili na Chrudim. Tentokrát jsme ji porazili 3:1, vedení se ujala Chrudim my jsme vyrovnali na 1:1, na 2:1 pro nás dal Doseděl, soupeř nás opět přitlačil před naši branku a jelikož se finále hrálo na 20 minut a my měli na střídání jediného hráče a soupeř dvě čtyřky, začaly nám docházet pomalu síly. Opět nás v brance podržel Kukal a Jirka Kučera opět čaroval s míčem, zápas rozhodl Doseděl svojí druhou brankou z trestného na 3:1. Turnaj jsme vyhráli a dostali pohár za 1. místo, nejlepším hráčem turnaje byl vyhlášen náš Jirka Kučera. Za výkon, který kluci odvedli, patří naše poděkování. Na třetí turnaj jsme jeli 13. 1. 2008 do Jičína. V prvním zápase jsme narazili na domácí hráče z Jičína a vyhráli jsme 2:1 brankami Suchánka a J. Kučery. Potom jsme kontumačně vyhráli nad Dosta Bystř 3:0. Ve třetím zápase jsme porazili Junior Praha 4:2 brankami J. Kučery 2x a Kouckého a Suchánka 1x. Ve čtvrtém utkání jsme prohráli s ABC Braník 1:5, když náš gól vsílil za stavu 0:4 Jirka Kučera. Ve skupině jsme skončili druhí a o třetí místo jsme se utkali s Meteorem Praha. Nejdříve jsme vedli 1:0 Hartmanem, potom na 2:0 dal Suchánek, fyzicky vyspělejší soupeř ale šťastně snížil a už jsme se vezli. Pražáci nám nasázeli 5 branek za sebou, a tak jsme skončili na čtvrtém místě. Zde je nutné říci, že to byli největ-

ší „hulváci“, které jsme na pěti turnajích potkali. V pořadí čtvrtý turnaj, na kterém jsme hráli, pořádal náš FK na domácí půdě ve Slavíčkově hale. Turnaje se zúčastnilo 10 týmů po 5 ve dvou skupinách. V naší skupině jsme se utkali s RMSK Cidlina a porazili ji 4:2 brankami 3x Hartman a 1x M. Kučera. Potom jsme porazili Lhotu p. L. 5:1 brankami J. Kučery 2x, Hartmana, Doseděla a Vacka 1x. Ve třetím zápase jsme remizovali s FK Kolín 2:2 brankami Kouby a J. Kučery. A v posledním zápase ve skupině jsme jasně přehráli Sadskou 7:1, když se 3x trefil J. Kučera, 2x Hartman, 1x Koucký a Suchánek. Tímto vítězstvím jsme vyhráli naši skupinu „A“. Potom jsme se utkali v semifinále s druhým ze skupiny „B“, a to s Křičínem a tu jsme porazili 3:1 brankami Hartmana, J. Kučery a M. Kučery a postoupili do finále, kde nás čekal Městec Králové. Ve finále jsme do poloviny zápasu jasně dominovali a vedli už 4:0, ale soupeř se jen tak nevzdal a dokázal snížit až na 4:3 a bylo z toho drama. Teprve teď se naši probrali a dvěma brankami si pojistili vítězství na konečných 6:3, branky Doseděl 2x, J. Kučera a M. Kučera, Hartman a Koucký 1x. 1. místo. Nejlepším střelcem turnaje byl vyhlášen náš Kuba Hartman s 8 brankami. Sponzorem našeho turnaje byl pan Aleš Jerie a jeho firma Jerie a syn, který nám zafinancoval poháry a cenu pro nejlepšího střelce. Tímto chceme poděkovat panu Jeriemu za jeho přízeň chlumecké fotbalové mládeži. Dále bych chtěl jako vedoucí turnaje poděkovat rozhodčím, a to panu Vítkovi Luňákovu a panu Jiřímu Krenčíkovi za kvalitně odřízené zápasy. Dále bych chtěl poděkovat Láďovi Vackovi a Oťasovi Kuchařovi za práci u časomíry a Pepovi Skalickému za perfektní

„koučink“ našich kluků a pomoc s přípravou turnaje a na konec Martinu Fírbacherovi za pomoc při obstarání účastníků turnaje.

Tréninky v hale jsme ukončili koncem ledna a od února trenér Skalický hráčům naordinoval v pondělí a ve středu běhání v terénu a nabírání fyziky. V lednu jsme se také utkali na umělé trávě v Kutné Hoře s místní Spartou Kutná Hora. Tento zápas jsme za umělého osvětlení vyhráli.

Na poslední halový turnaj jsme se vydali 9. 2. 2008 do Kolína. Tento turnaj pořádala fotbalová škola Velký Osek. V 1. zápase jsme porazili Ovčáry 4:0 brankami Doseděla 2x, Synek a J. Kučera 1x. Ve druhém zápase jsme vyhráli nad AFK Kolín 6:1 brankami M. Kučery 3x, Kouckého 2x a J. Kučery 1x. Třetí zápas - to byla pro nás procházka, když jsme porazili FŠ Velký Osek 8:0, zde byl kuriózní gól našeho brankáře Kukala, který celé hřiště překopl od své branky, a míč si brankář Oseka nešikovně srazil za svá záda. Další góly dali 3x Doseděl, 3x J. Kučera a 1x Kuchař. Ve čtvrtém zápase jsme se utkali s FK Kolín a remizovali 1:1, když jsme vedli brankou Kuchaře. V posledním zápase jsme potřebovali vyhrát, abychom skončili na 1. místě. A tak jsme se pustili do AFK Polepy a porazili je 4:0 brankami, Koucký 2x, Doseděl a J. Kučera 1x. Opět jsme turnaj vyhráli, a to již potřetí v této halové sezoně. Nejlepším hráčem turnaje byl vyhlášen Míra Kučera.

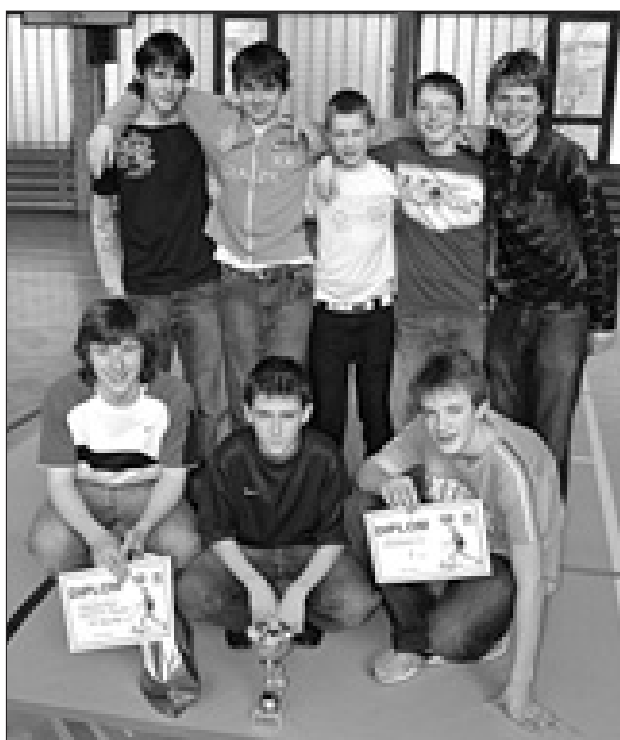
Bilance zimních turnajů je docela pěkná, neboť 3x 1. místo, 1x 3. místo a 1x 4. místo hovoří samo za sebe a je úspěchem trenéra Skalického a hráčů, kteří reprezentovali náš FK na turnajích. Účast na pěti turnajích něco stojí, a proto bych chtěl touto cestou jako vedoucí starších žáků a Pepa Skalický jako trenér poděkovat panu Jiřímu Rybovi a jeho firmě JIRY, dále panu Aleši Jeriemu a jeho firmě Jerie a syn za jejich finanční podporu pro naše st. žáky. Ještě jednou díky. Dále chci poděkovat všem rodičům - řidičům, kteří nám dopravovali naše hráče na turnaje a i z turnajů zpět domů.

Tabulka střelců zimních turnajů:

1. J. Kučera (30 branek), 2. Doseděl(13), 3. Hartman (12), 4. M. Kučera (8), 5. Koucký (5), 6. Suchánek (4), 7. Kuchař (2), 8. Synek a Kukal (1).

Turnajů se účastnili tito hráči: Kukal, Koucký, Synek, J. a M. Kučerovi, Kuchař, Doseděl, Hartman, Suchánek, Kouba, Vacek, Vinař a Kofránek (na zkoušku ze Skřivan).

Teď už se těšíme na hezké jarní počasí, suché trávníky a přejeme si trochu fotbalového štěstí a hlavně, ať se nám

vyhýbají nemoci a zranění. Do začátku jarní části soutěže se budeme snažit ještě o několik přípravných zápasů pokud bude vhodný terén.

Jaroslav Koza
vedoucí st. žáků

Inzerce

TERMÍN UZÁVĚREK A VYDÁNÍ VÝTISKŮ CHLUMECKÝCH LISTŮ

Číslo	Datum uzávěrky		Datum vydání	
4/08	čtvrtek	3. 4.	čtvrtek	24. 4.
5/08	středa	7. 5.	čtvrtek	29. 5.
6/08	čtvrtek	5. 6.	čtvrtek	26. 6.

ROČNÍK 2001 OPĚT ÚSPĚŠNÝ!!

Naši nejmladší fotbalisté, hráči ročníku narození 2001, se v neděli 24. 2. představili na halovém turnaji v Kuklenách.

CHLUMEC - ČESKÁ TŘEBOVÁ 4:0
br.: Pokorný 2, Váňa 2

V úvodním utkání jsme byli lepší a zaslouženě zvítězili.

CHLUMEC - FC HK 1:0
br.: Pokorný

O osudu utkání rozhodl hned v úvodu Pavlík Pokorný.

CHLUMEC - OLYMPIA HK 1:0
br.: Pokorný

Vyrovnané utkání rozhodl Pavlík Pokorný bombou z trestného kopu těsně před koncem.

CHLUMEC - MOTORLET 0:0
CHLUMEC - JAROMĚŘ 0:0

Oba duely přinesly vyrovnané zápasy a zasloužené remízy.

CHLUMEC - FK JABLONEC 1:0
br.: Staněk

Výtečné utkání, ve kterém si naši hráči sáhli až na dno sil, rozhodl chybný výhoz jabloneckého brankáře a krásný lob Péti Staňka. Na druhé straně měl Filip dobře postavené břevno.

CHLUMEC - FK KOLÍN 1:2
br.: Doležal

Mužstvo Kolína prošlo celým turnajem bez ztráty bodu a inkasovalo jen jedinou branku, právě od nás. Dva jejich nejlepší hráči ale byli ročník 2000. Proto jsme se, po dohodě s organizačním výborem turnaje, rozhodli naše mužstvo posílit na tento zápas o Vojtu Doležala a Honzu Novotného (také 2000). Utkání bylo jistě vrcholem turnaje. V páté minutě jsme se ujali vedení. Kolín mohutně útočil, ale naše obrana, v čele s Filipem v brance, hrála výborně. Obrát přišel až v posledních dvou minutách, kdy už toho měli kluci opravdu dost.

1. FK Kolín
2. FK CHLUMEC
3. FK Jablonec
4. Motorlet Praha
5. Jiskra Jaroměř
6. Olympia HK
7. FC HK
8. TJ Česká Třebová

sestava FK Chlumec: Filip Fírbacher - Vít Fuxa, Pavel Pokorný, Petr Staněk, Lukáš Heger, Jirka Mareš, Honza Kralovič, Matěj Váňa

Martin Fírbacher, Ladislav Heger (trenéři FK Chlumec): Vzhledem k různým nemocem a epidemiím jsme na turnaj odjeli s minimem hráčů a byli jsme tak moc rádi za pomoc Pavla Pokorného a Matěje Váni z RMSK Cidli. Turnaj se hrál 5+1, takže dva hráči na střídání byli opravdu málo. Ale to, jak se s tím kluci dokázali poprat, to nás moc potěšilo. Během turnaje se navíc u některých začaly projevovat příznaky nemoci. Hned v pondělí ráno po turnaji byla Péťovi Staňkovi a Filipu Fírbacherovi určena diagnóza - neštovice! Co se týče výkonu mužstva, jako tradičně jsme hráli dobře v obraně a fotbalové nedostatky jsme nahrazovali ne-

smírou bojovností a chutí do hry. Pokud máme hodnotit jednotlivce, tak Filip v brance se zlepšil zápas od zápasu, Vít skoro nestřídal a předvedl se opět jako správný kapitán, Péťa Staněk se, i přes zdravotní indispozici, snažil, co mohl, a vstřelil krásnou branku Jablonci. Lukáš Heger bojoval, běhal, jen v některých okamžicích zbytečně čekal, jak situace dopadne. Příjemným překvapením byl výkon Honzíka Kraloviče, který se nebál hrát, a to bylo jen dobře. Jirka Mareš začal také dobře, v závěru už byl hodně unavený. Kluci z RMSK, jak Pavlík tak i Matěj, nám hodně pomohli. Vstřelili branky a bomby Pavla Pokorného daly vzpomenout na jeho otce (Lerbyho z Myštění). Celkově hodnotíme turnaj velmi pozitivně. Velký dík klukům i doprovázejícím a fandícím rodičům.

Martin Fírbacher

ŠRAŇKY CUP 2008

V neděli 2. března se uskutečnil v tělocvičně ZŠ 1. ročník nohejbalového turnaje trojic o Putovní pohár „ŠRAŇKY CUP 2008“. Turnaje se zúčastnilo šest družstev v těchto sestavách:

DUMAŘI - Tomáš Durdis, Radek Matys, Radek Říha

ŠUMITERM - Miloš Šumský, Tomáš Zima, Marcel Škrha

KILLERS - Petr Hanzl, Marcel Holec - hráli pouze ve dvou

ZATÁČKA - Jan Potůček, Libor Kohout, Leoš Svoboda

OHŇOBÍJCI - Václav Kavka, Jiří Holý, Radek Bydžovský

DŘÍČI - Albert Hornych, Daniel Appl, Martin Lochman

Turnaj se hrál v jedné skupině každý s každým (dva sety do osmi bodů - mohla být i remíza). Po téměř třech hodinách dobrého nohejbalu se vítězem stalo družstvo Ohňobíjců, které zvítězilo díky lepšímu poměru míčů ze vzájemného utkání s Šumitermem 1:1 (8:1, 7:8).

VÝSLEDKY:

DUMAŘI - DŘÍČI	2:0
KILLERS - DUMAŘI	2:0
KILLERS - ZATÁČKA	2:0
DŘÍČI - OHŇOBÍJCI	0:2
ŠUMITERM - OHŇOBÍJCI	1:1
DUMAŘI - ZATÁČKA	2:0
DŘÍČI - ZATÁČKA	0:2
ŠUMITERM - KILLERS	1:1
OHŇOBÍJCI - KILLERS	1:1
OHŇOBÍJCI - DUMAŘI	2:0
DUMAŘI - ŠUMITERM	0:2
KILLERS - DŘÍČI	1:1
ZATÁČKA - OHŇOBÍJCI	0:2
ZATÁČKA - ŠUMITERM	0:2
ŠUMITERM - DŘÍČI	2:0

KONEČNÉ POŘADÍ:

1. OHŇOBÍJCI 8 b.
2. ŠUMITERM 8 b.
3. KILLERS 7 b.
4. DUMAŘI 4 b.
5. ZATÁČKA 2 b.
6. DŘÍČI 1 b.

Doufám, že to byla velmi dobrá sportovní akce a už se všichni těšíme na 2. ročník v roce 2009.

Za NC nohejbal ŠRAŇKY - JIRIK (J.K.)

SOKOLSKÝ EPILOG

Výsledek války znamenal konec nacistické hrůzovlády a obnovu samostatného Československa. Zároveň však přivedl znovuzrozenou republiku na rozcestí; léta 1945-1948 lze charakterizovat jako zápas o budoucí směřování státu, v němž nová velmocenská realita a prosovětsky smýšlející veřejné mínění způsobily, že se Československo nakonec vydalo cestou východní. Spuštění železné opony pak na čtyři desetiletí rozdělilo svět na dva nesmiřitelné tábory, tradičně označované jako kapitalistický a socialistický.

Cvičící členstvo Sokola Chlumec n. C. (rok 1948)

3. řada (zleva): Kout, ?, Bureš, Křapka, Štěrba, Zima, Štěpán, Podlaha, Švanda, L. Blažek, Sehnal, Kotek; 2. řada: Celler, Sokol, Liška, Steklý, ?, Celler, Christ, Černý, Adámek, Žabka, Drahokoupil, Holub, Blažek; 1. řada: Chmelík, Soukup, Blažek, Havlín, Kopecký, Pernt, Starý, Belichar, Pištora, Dašek, Šádek

Skutečnost, že republika nezadržitelně směřuje do sovětské sféry vlivu, byla zřejmá již v prvních měsících po osvobození. Novou realitu samozřejmě silně vnímal i Sokol, který okamžitě po skončení války obnovil svoji činnost. Pro jeho čelní představitele byl razantní nástup totalitních praktik, zosobněných již před únorem 1948 komunistickou stranou, velmi znepokojivý. K otevřenému střetu sokolů s komunistickou mocí však došlo až v červnu 1948, kdy v Praze proběhl XI. všesokolský slet.

Vraťme se však zpět do roku 1945. 18. května došlo v nádražní restauraci k první schůzi obnovené TJ Sokol Chlumec n. C. Schůzi předsedal ředitel spořitelny Emil Jirout, který, podobně jako továrník Antonín Belichar či soudní revident v.v. Karel Hodonický, zasedal ve správním výboru jednoty více než čtyřicet let. Především se zde vzpomínalo na umučené členy. Chlumecký Sokol utrpěl za okupace bolestné ztráty; lidé morál-

ních kvalit Antonína Šetlíka, Josefa Havlína, Josefa Plítky či Oty Ettela byli nenahraditelní. V této době navíc zemřel i bývalý poslanec, starosta města a dlouholetý činovník místní jednoty Josef Netolický. Muž, který se rozhodujícím způsobem podílel na stavbě sokolovny či na vzniku sokolského biografu.

Dále se již program schůze zabýval aktuálními těžkostmi. Prvořadým úkolem jednoty bylo shromáždit spolkové jmění, rozchvacené okupační mocí během konfiskace sokolského majetku v roce 1941. Mimořádný čin se tehdy po-

biografů v Československu, včetně těch sokolských. „Biograf Sokol“ tak přestal být majetkem jednoty; stal se pro ni pouze majetkem svěřeným. Kontinuitu s minulostí vyjadřovala pouze skutečnost, že kino zůstalo i nadále v sokolovně a že jeho vedení převzal Jaroslav Víšek, coby pověřenec státní správy. (Biograf opustil sokolovnu až v roce 1957, kdy adaptací Dělnického domu vzniklo kino Panorama.)

Činovníky Sokola naopak mohlo těšit, že se k aktivnímu členství v obnovené jednotě přihlásilo hned 358 osob. Díky tomu došlo k okamžitému zahájení cvičení, jehož náplní se stal nácvik sestav pro - od léta 1945 připravovaný - XI. všesokolský slet. Sokolovna, z níž zatím byly vystěhovány průmyslová škola a Zeměměřičský ústav, tak opět ožila tělocvikem. Velkou událost, a to nejen pro Sokol, představovalo také slavnostní znovuoživení bronzové sochy T. G. Masaryka 28. října 1945. Pro značnou část chlumecké veřejnosti se tento akt stal manifestací touhy navrátit Československo k demokratickým principům první republiky, jež právě Masaryk ztělesňoval. Celé slavnosti však předcházela vzrušená diskuse, zda má vůbec být socha TGM vrácena na původní místo. Mnohé spolky a organizace totiž začaly prosazovat myšlenku, aby v prostoru mezi sokolovnou a spořitelnou vystavlo Klicperovo divadlo, jehož stavbě, jak se věřilo, nic nestálo v cestě. Úvahy, že by Sokol, coby majitel tohoto pozemku, měl dát souhlas k odstranění pomníku TGM s památkem obětí 1. sv. války, činovníky jednoty doslova rozzuřily. Jejich stanovisko bylo jednoznačně záporné. Sokol jinak ideu vybudování divadla samozřejmě podporoval. Jeho činovníci však dobře věděli, že propagátorům plánu „místo pomníku divadlo“, mezi kterými převládali komunisté, nešlo ani tak o stánek Thálie, jako o likvidaci pomníku Masaryka, coby nositele tradic „buržoazní první republiky“. Masarykova socha se tedy nakonec druhého odhalení dočkala; stejně tak se v 50. letech dočkala i druhého odstranění...

Nově zvolený správní výbor obnoveného Sokola v čele se starostou Františkem Richterem (profesí vrchní inspektor ČSD a přednosta chlumecké žel. stanice) byl již od prvních týdnů nucen trpně přihlížet, jak se nad budoucností celého hnutí stahují mračna. Po vzoru Národní fronty, která pohltila všechny politické strany, došlo k vytvoření podobného modelu i pro tělovýchovu. Kon-

cept sjednocené tělovýchovy z r. 1945 v podstatě znamenal sloučení všech tělocvičných a sportovních organizací do jediné. Tu představoval Sokol. Není třeba zdůrazňovat, že žádný z aktérů budoucího sloučení se do něj dvakrát nehmul. Rozmanitý spolkový život, který byl pýchou českého kulturně společenského prostředí již od dob Rakousko-Uherska, tak dostal zásadní úder. Protože každý spolek, jehož se sloučení týkalo, měl zcela jinou ideovou náplň a kladl si i jiné cíle, znamenalo sjednocení tělovýchovy naprosté rozmělnění duchovní náplně každého z nich, což - ve svých důsledcích - vedlo k zániku myšlenkových hodnot všech sloučených.

Toto si činovníci spolků, provozujících sport a tělovýchovu, dobře uvědomovali a plně tři roky se jim dařilo sjednocení zdržovat. Po komunistickém převratu v únoru 1948 však nový režim přitvrdil kurz a prostřednictvím akčních výborů začal sjednocení tělovýchovy různě uskutečňovat. Akční výbory tak brzy kontrolovaly veškeré dění uvnitř všech slučovaných spolků, tedy i dění uvnitř těch sokolských. Není pravdou, že všichni členové akčních výborů byli jen destruktivní vykonavatelé příkazů komunistické strany, kteří vedle urychlení procesu sjednocení tělovýchovy jen vylučovali ze sokolských jednot režimu nepřiznivě nakloněné osoby. Vyskytovali se v nich i lidé upřímně věřící, že zde mohou pro Sokol zachránit, co se dá.

V březnu 1948 byl ustaven devítičlenný akční výbor i při chlumecké jednotě. Jeho předsedou se stal Jaroslav Kopecký, který o několik týdnů později získal i funkci sokolského starosty. Akční výbor ihned provedl první čistku v řadách členstva; s okamžitou platností byli vyloučeni někdejší náčelník Dobroslov Štátný a Stanislav Zahrádka. Poté již sjed-

nocení tělovýchovy nic nestálo v cestě. V Chlumci se kromě zaštiťující organizace Sokola týkalo ještě Dělnické tělocvičné jednoty, Atleticko-fotbalového klubu, Klubu čsl. turistů, Tenisového klubu, S.Č.M. a R.O.H. Proces likvidace vlastní identity dosud svébytných spolků tak byl úspěšně dokonán.

V této atmosféře se v Praze odehrál tři roky připravovaný XI. všesokolský slet (od 19. do 27. června 1948). XI. slet, který byl na dlouhých 46 let sletem posledním, se dle očekávání proměnil v otevřenou demonstraci odporu proti nastupující totalitě. Hesla jako „Ať žije prezident Beneš!“, jenž nedlouho před zahájením sletu abdikoval, a stejně tak i spontánní ignorace čestné tribuny, kde seděla nová hlava státu Klement Gottwald, jasně dokazovaly, že Sokol a komunismus k sobě nikdy nemohou najít cestu.

Úder ze strany režimu na sebe nenechal dlouho čekat. Hned po ukončení sletu začaly akční výbory tvrdě postihovat všechny antikomunisticky smýšlející sokoly. Není třeba zdůrazňovat, že takových byla celá řada. O skutečnost, že represím neunikli ani členové chlumecké jednoty, se „zasloužil“ především nový předseda akčního výboru TJ Sokol František Rajdl, který si vynutil, aby „jednota vydala ke stíhání iniciátory hesel, namířených proti lidově demokratické správě a jejím představitelům“. Námitky některých členů (starosty Sokola Jaroslava Kopeckého a Jana Kouta), snažících se zmíněné iniciátory bránit a jejich provinění bagatelizovat, vyslyšeny nebyly.

V následujících měsících vyloučily akční výbory Národní fronty ze sokolských jednot v Československu (a mnohdy i vydaly k trestnímu stíhání) asi 11 000 osob... Výmluvně zní zpráva uveřejněná v místním periodiku Chlumecko z 31. srpna 1948:

„Očista Sokola - sokolská komise při MNV NF se usnesla doporučit Sokolu k vyloučení členy: J. Štěrba, V. Papíka, J. Kubálka, J. Sýkoru, J. Bretta, V. Röslovou, F. Oesterreichovou, M. Filounkovou, A. Křapkovou. Menší trest má stihnout tyto členy: A. Matějkou, E. Jirouta, A. Belichara a A. Tubla.“

Po provedení této čistky a dobrovolném odchodu řady dalších členů byl Sokol definitivně ovládnut komunisty. Historie nezávislého Sokola v Chlumci n. C., kterou od roku 1883 psaly tři generace jeho členů, se tím uzavřela.

Faktický zánik však přinesla až 50. léta, kdy byla sjednocená tělovýchova pod hlavičkou Sokola nahrazena novou organizací - Československým svazem tělesné výchovy (ČSTV). Naději na znovuzkříšení přinesl Sokolu rok 1968. I v Chlumci nad Cidlinou se tehdy připravovalo obnovení jeho činnosti, a to skupinou bývalých činovníků jednoty kolem Jindřicha Celler. Srpnová okupace Československa vojsky Varšavské smlouvy však takové plány učinila bezpředmětnými.

K novému životu se tedy sokolské hnutí probudilo až po listopadu 1989. V našem městě byla TJ Sokol po letitých sporech o majetek znovu zaregistrována až v roce 2000. Jednota se tak opět stala centrem společenského, kulturního a sportovního života Chlumce. Tělocvik v ryze sokolském duchu však dnes provozuje jen skupina tří desítek starších žen, která se schází k pravidelnému pondělnímu cvičení v sokolovně.

Dnešní Sokol stojí před těžkým úkolem. Musí být schopen přizpůsobit se trendům moderní doby a zároveň nesmí ztratit svoji myšlenkovou identitu a tradici. Zda se mu to podaří, je otázka, na kterou nám odpoví až příští desetiletí...

Aleš Fibiger

Muži před odjezdem na XI. slet (rok 1948)

2. řada (zleva): Bergman, Blažek st., L. Černý, Čížek, Bureš, J. Černý, Adámek, Zima, Štěrba, ?, Štěpán, Podlaha; 1. řada: L. Blažek, Křapka, Švanda, Žabka, Kout, Kopecký, Sehnal

XI. slet v Praze (rok 1948)

V čele kráčí J. Víšek (vlevo) a J. Pernt

Historie základního školství v Čechách a na Chlumecku - II. část

Komenský ve své Didaktice velké téměř snivě psal: „Škola sama má být místem libezným, vnady očím přinášejícím vnitř i zevnitř. Vnitř budiž pokoj světlý, čistotný, ozdobený malováním po všech stranách, buď že to ovšem jsou obrazy slavných lidí, buď že mapy zeměpisné, buď že památky dějin, buď emblémy nějaké, všechno, co se v každé třídě protírá, vymalováno budiž na stěnách.“

Chlumecká škola v období třicetileté války vyhořela, a proto se vyučovalo v sousední chalupě. Toto provizorium trvalo řadu let. Teprve v roce 1654 byla vystavěna nová školní budova nad krámy naproti zámku. Ani v této škole se dlouho nevyučovalo, protože se stala obětí ničivého požáru v roce 1677, a tak žáci získávali své vzdělání zase po chalupách. Na původním místě, tj. na jižní straně proti kostelu byla postavena nová škola až v roce 1706 a její úspěšná činnost byla přerušena opět požárem, a to v roce 1774.

Je zde vhodné připomenout i piaristická gymnázia, z nichž mnohá přežila i josefínské reformy. Piaristé zakládali svá gymnázia nejen po celých Čechách, ale také na Moravě a v Horních Uhrách (např. v roce 1631 v Litomyšli a Mikulově, v roce 1688 v Kosmonosech, v r. 1714 v Rychnově nad Kněžnou, v r. 1719 ve Svitavách atd.). Mecenáši pro stavbu budov gymnázií byli především příslušníci z řad domácí šlechty. Školu vedli řeholníci z Řádu zbožných škol (Ordo Scholarum), kteří svoji činnost soustředili takřka výhradně na školství. Učitelé, vesměs absolventi systému piaristického školství, používali při výuce i řadu Komenského pedagogických principů. Piaristé, kteří byli nábožensky velmi tolerantní, s pochopením pro mateřský jazyk svých žáků, se zaměřili při výuce na elementární střední školství. Vzdělání, které poskytovali, bylo zdarma a jeho úroveň byla taková, že zámožnější obyvatelé království posílali děti raději na tyto školy, zvláště pokud chtěli, aby pak pokračovaly ve studiu na univerzitě. Piaristé mnohde zřizovali při gymnáziích i obecné školy, jež měly rovněž vysokou úroveň vzdělání. Musíme se zde zmínit i o býva-

lém chlumeckém klášteře Loreta, jehož stavba byla zahájena roku 1717. Původní záměr, vybudovat klášter pro řád piaristů, byl s největší pravděpodobností z finančních důvodů pozmeněn. Loreta tak po dokončení sloužila jako barokní poutní místo. V roce 1786, za vlády osvěceného císaře Josefa II., byla Loreta jako poutní místo zrušena a v roce 1805 byla stržena i kaple. Objekt dále sloužil jako nemocnice, chudobinec apod. Do dnešní podoby byla budova zrekonstruována v roce 2001. Pokud by se tehdy Loreta skutečně stala sídlem piaristů, tak by zde jistě vznikla i piaristická kolej a dějiny Chlumce by se dnes psaly jinak.

První venkovské školy na Chlumecku vznikaly v období vlády Rudolfa II., kdy školství dosáhlo nevídaného rozkvětu, a to nejprve ve farních, později i k nim náležejícím filiálních obcích. Nejstarší zpráva o vesnické škole a kantoru pochází z roku 1600 z Vápna. Vápenská farní kronika „LIBER MEMORABILUM BENEFICII WAPNENSIS“ je jednou z nejstarších kronik v našem kraji, v níž jsou i zápisy o škole, která byla při faře zřízena. Jedná se o knihu v polokožené vazbě s torzem pečeti na přední straně desek. K dalším nejstarším školám na Chlumecku patří škola v Lovčicích. Připomíná se roku 1618, kdy tam učil kantor Jiří Prokúpek, který se pro přečin násilí dostal později před právo města Chlumce. Po roce 1620 nastoupil na lovčickou školu nový kantor a jak záznamy praví, „pořídila obec nový hmeč do kamen“. V roce 1624 byl zde rektor Johannes. Na škole v Nepolisech působil roku 1620 Jan Jiří Švihovský, učitel literárního umění. V té době na chlumeckém panství existovala již také žehuňská škola. V roce 1641 se v souvislosti s „kvartýrováním“ oddílů císařského vojska v Lužici uvádí rektor Johannes a je zmiňována škola. Z umístění prvních škol na Chlumecku je vidět, že se vždy jednalo o obec s farním kostelem a tedy o školou farní. Mnohem později začaly vznikat školy i při filiálních kostelech.

Po dobách kulturního a vzdělanostního rozvoje doby renesance, který se projevil především ve městech naší země, ale velice výrazně i v panských sídlech

a zejména na dvoře Rudolfa II., přišel strmý pád. České stavovské povstání zahájilo v roce 1618 dobu plnou válek a všeho, co s sebou války obvykle přináší. Skončilo v podstatě bělohorskou porážkou a krutou staroměstskou exekucí v r. 1621. Brzy poté je nejen obnovena, ale i upevněna habsburská moc v našich zemích. Další válečná léta přináší jen pustošení, úpadek úrovně životního stylu i úpadek mravní. K tomu nevídanou změnu politických, náboženských, ekonomických a zejména národnostních poměrů v českých zemích a počátek tuhé germanizace.

V důsledku událostí na Bílé hoře a třicetileté války došlo k zániku venkovských škol. Po válce třicetileté trvalo ještě dlouho, než došlo ke stabilizaci normálních poměrů. Svědčí o tom zpráva o chlumecké škole z roku 1676, jejímž stavem se zabývala městská rada, protože rodiče neposílali děti do školy a nechali je toulat po městě. Teprve na sklonku 17. století se opět probouzejí k životu venkovské školy ve farních obcích.

Ze zprávy chlumeckého děkana z roku 1714 se dozvídáme, že „kantorská služba mnohde nedala ani holé živobytí“. Chlumecký kantor měl 25 fr., subkantor 15 fr., lužický kantor 3 korce obilí, nepolický 3 korce a lovčický 1 strych, 3 větele role, kousek louky a posnopný. V další zprávě z roku 1772 se uvádějí ustanovení školmistří a jejich skutečné roční příjmy na panství chlumeckém. Z uváděných 9 škol jen ve třech školách pobírali učitelé část příjmu v hotových penězích. Většinou jsou jejich odměnou naturální požitky, odměny za zpívání v kostele a jiné příjmy, které u každého byly vyčísleny v celkovém příjmu v penězích. Chlumeckí učitelé 130 zl., kratonožský 35 zl. 30 kr., lovčický 47 zl. 20 kr., lužický 41 zl., mlékosrbský 27 zl., nepolický 18 zl. 30 kr., vápenský 20 zl., žehuňský 21 zl. 22 kr. a žiželský 39 zlatých.

Z hodin dějepisu všichni víme, jak se tehdy znalost zpěvu a hry na hudební nástroje v našich zemích rozšířila. Stala tak důležitou, že při konkurzech na místo učitele či kantora bylo hudební vzdělání či znalost zpěvu a hry na hu-

dební nástroj velice podstatné. Kantor v tehdejší terminologii byl ten, kdo zařizoval hudební a pěvecké produkce, zejména při bohoslužebných obřadech. Mnohdy proto byla kandidátu odpuštěna nedostatečná znalost počítání, ale neznalost zpěvu či hudby nikoliv. Nebylo tomu tak bez výjimky. Někdy i jiné okolnosti hrály při rozhodování o tom, kdo učitelské místo dostane, svoji roli.

Jako příklad si můžeme uvést „próbu“, tedy zkoušku, na místo učitele v jedné obci na severu Čech. Zachovaly protokoly z poloviny 18. století nám podávají částečný obraz o požadavcích na kandidáty, kteří se ucházeli o místo učitele, ale i na to, jak samotná zkouška probíhala a jaký byl její výsledek. Přes jeho obšírnost jej uvádím úmyslně v plném znění, aby neztratil svoji autentičnost. Ježto po smrti dosavadního učitele se hlásilo pět uchazečů, byla provedena „próba před očima a ušima celé obce“ v kostele a pak byli uchazeči zkoušeni na faře.

1. Martin OVES, zdejší švec, třicet let stár, zpíval v kostele tři písně, ale měl by se učit ještě mnohé melodie, také hlas jeho mohl být lepší. Četl z knihy obsojné a slabikoval jakž takž. Tři rukopisy četl prostředně. Zodpovídal tři otázky z rozumu dosti dobře. Recitoval z katechismu o svátosti oltární bez chyby. Napsal tři řádky diktanta - 4 chyby. Počtu jest však úplně neznalý.

2. Jakub MOUČKA, tkadlec, má padesátku za zády, zpíval tři písně, ale melodie přecházela do mnoha jiných melodií, hlas měl by mít silnější, vícekrát vykvikl, což by nemuselo být. Četl Jana 19, 1-7 s deseti chybami, slabikoval Jana 18, 23-26, bez chyby. Tři rukopisy četl - slabě a zajíkal se. Z rozumu zodpovídal tři otázky dobře. Z katechismu recitoval bez chyby. Diktanta napsal tři řádky a pět chyby. Počty také neznal.

3. Václav SENOHRAB, krejčí, stařec šedesátiletý, měl raději zůstat doma, zpíval dvě písně, hlas má jako bečící tele, také stále upadal do melodií jiných písní. Četl z Josna - hrozně, slabikoval s velkým namáháním, velké „T“ bylo mu kamenem úrazu. Z rozumu tři otázky - zůstal na holičkách. Máje čísti tři rukopisy, přiznal se, že neumí. Z diktanta napsal velmi obtížně tři slova - byla k nepřetrčení. Počítati neuměl zhola nic. Počítal si na prstech jako malé dítě. Bylo mu řečeno, že jednal zpozdile, když se hlásil k probě, což sám, slze a vzlykaje, uznal.

4. Jan SEJKORA, kotlář zdejší, padesátník, zpíval tři písně dobře. Četl a slabikoval Genesis 9, 13-18 dobře. Při katechismu upozorováno, že v některých částech neprocičoval. Diktanta napsal tři řádky, ušlo to, ale pokud týče se písmen, udělal deset chyb. Z počtu znal jen adici (sčítání).

5. Jan VOJTŮ, poddůstojník, ztratil v bitvě nohu, 45 let stár, zpíval tři písně dobře, má silný hlas, ale melodie chyběla. Tři rukopisy četl hbitě. Četl a slabikoval z Genesis 10, 13-18 obsojné. Katechismus uměl dobře. Čtyři otázky z rozumu, tak tak. Diktanta, tři řádky, ale osm chyb. Z počtu znal addici a trochu subtrakce. Na závěr vynesla komise verdikt: Protože „Jakub MOUČKA vždy bonae famaie (dobré pověsti) byl a přimluvěch mnoho měl, dostal místo učitele“.

Z historických pramenů našeho kraje se dozvídáme, že na školu v nedalekých Radovesnicích přijal obecní výbor roku 1774 za učitele vysloužilého dělostřelce Josefa Šindlára.

Zpívání ovšem bylo tehdy důležité. Ostatně samo slovo „kantor“ pochází ze slova „cantare“ (latinsky) - „zpívat“. Tehdy to byl učitel, který měl mimo jiné na starost především hudební a pěveckou stránku bohoslužeb a výuku dětí v těchto odbornostech. Označení samo později zobecnilo a přešlo zvykově na všechny učitele. I když se situace změnila, zůstalo to vlastně tak až dodnes. Učitelé sami proti tomu později (marně) protestovali. Nelíbilo se jim takové zužování jejich role a jejich poslání. Dnes toto slovo obecně chápeme spíše jako pozitivně hodnotící, nikoli jako ponížující označení učitele. Tradiční hudebnost naší země se stala do jisté míry i jedním z podnětů ke zřízení první střeoevropské konzervatoře, která byla v dubnu 1811 otevřena v Praze.

K nejstarším, svým rozsahem ojedinělým, záznamům o vesnické škole na Chlumecku z druhé poloviny 18. století, patří především zápisy v kronice Staré Vody. První počátky školy ve Staré Vodě jsou úzce spjaté s příchodem Václava Fraňka, rodáka z Milíčova. Jako vyučený krejčí posluhoval v kartuziánském klášteře ve Valdicích u Jičína, odkud se dostal vandrem až do Prahy. Při zpáteční cestě se natrvalo usadil ve Staré Vodě. Ve světě se naučil trochu číst, psát a počítat, a tak vyučoval mládež od jednoho stavení ke druhému. V létě, protože žáci do školy nechodili, hlídal sed-

lákům na polích hrách. Při tom seděl v boudě a provozoval krejčovské řemeslo. Za vyučování dostával od sousedů 1 až 2 zlaté platu na každého žáka. První starovodský učitel Václav Franěk se dožil vysokého věku 95 let. V roce 1774, kdy došlo ke školským reformám, nastoupil učitelskou službu jeho syn Václav Franěk. Než se ujal učitelské služby, odešel do Jičína, kde se dal na hlavní škole zkoušet v literárním umění a obdržel příslušný atest. Byl vyučen zedníkem a přiznal se do Výklek. Aby Stará Voda neztratila učitele, dala mu stavební místo k postavení domku. Protože se stále učilo jen v zimě, musel si hledět i zednického řemesla. Zúčastnil se stavby chudeřického dvora a pevnosti v Josefově. Jeho otec, bývalý učitel, neměl nic, čím by se k stáru zabýval. Začal tedy chodit do Nového Města, kde učil místní mládež. Novoměstští sousedé byli štedří, platili mu čtvrtletné sobotáles, ať žáci školu navštěvovali, či nikoliv. Přitom každý den přinášeli svému učiteli skývy nebo krajice chleba, nazývané „laturky“. Kolik bylo žáků, tolik bylo krajiců a to již učiteli poskytovalo dostatek obživy k peněžitému platu, který pobíral 36 let. Starovodský učitel nestál o pole ke škole a na jednání o novou školní „fassi“ se před komisí nedostavil. Po roce 1808 rozdělili si otec Franěk se synem Václavem učitelské místo. Otec vyučoval mládež ze Staré Vody, Chudeřic a Káranic. Jeho syn zase mládež z Nového Města a Písku. To trvalo do roku 1827, kdy otec Franěk spadl ze střechy a byl dalšího vyučování neschopen. V roce 1831 byl na starovodskou školu ustanoven František Sedláček, který dříve působil v Nepolisech. Bydlel zatím v domku Václava Fraňka. Když Fraňkovi zapověděli vyučovat v Novém Městě, vrátil se do svého domku. Novému učiteli ve Staré Vodě ubytování občané neposkytli. Byl proto nucen mít svůj nábytek a další vybavení na hřbitově a v kostele. Krávy měl přivázané u hřbitovního plotu. Sám s manželkou se musel doprošovat uvaření polévky a poskytnutí noclehu, než mu dovolili postavit alespoň dřevěnou boudu. Pro školu najala obec světnici u šenkýře Daňka, ve které se učilo 25 žáků. V roce 1833 byla zahájena stavba nové školy, která byla následujícího roku na podzim otevřena.

Pro Chlumecké listy připravil
Lubomír HAVRDA

OSMIČKY V ČESKÝCH DĚJINÁCH

SRPEN 1278

Smrt
železného krále

Pětadvacetiletá vláda českého krále Přemysla Otakara II., která mu získala přídomek „král železný a zlatý“, učinila z českého státu evropskou velmoc. Obratnou diplomacií i vojenskými taženými získal lénem Rakousko, dočasně Štýrsko, Korutany, část Furlandska, Kraňsko. K jeho území bylo jako zástava připojeno Chebsko. Vládl nad územím od Slezska až po Jaderské moře. Sám byl příkladem rytířské zdatnosti a ctností. V čele své rytířské jízdy dosáhl řady skvělých vítězství. Roku 1255 se zúčastnil se svým vojskem křížácké výpravy řádu Německých rytířů proti pohanským Prusům. Tehdy založil město Královec. Zvlášť slavného vítězství dosáhl roku 1260 nad Maďary v bitvě u Kressenbrunu. Stejně jako jeho otec král Václav I. se zhlížel v německém rytířstvu. Na svém dvoře pěstoval německou kulturu a naplno otvíral dveře německé kolonizaci, která mu přinášela obrovské příjmy. Zvlášť pilně se přičiňoval o výstavbu opevněných měst.

Jeho rostoucí moc vyvolávala v zahraničí obavy a nevraživost. Při volbě německého krále (1273) dala říšská knížata i papež přednost tehdy bezvýznamnému hraběti Rudolfovi Habsburskému, od něhož se dalo očekávat, že bude poslušně vycházet vstříc jejich zájmům. Uražený Přemysl Otakar, sebevědomě přehlížející i šlechtickou opozici ve své vlastní zemi, odmítal uznat Rudolfa za římskoněmeckého krále. Propuklo otevřené nepřátelství. Vyvrcholilo válkou, v níž byl český král, oslabený vzpourou českého panstva, donucen roku 1276 ke kapitulaci. Ztratil babenberské země i Chebsko. Zatímco Rudolf Habsburský vytrvale usiloval o oklešťování suverenních práv českého panovníka daných Zlatou bulou sicilskou, odbojná česká šlechta všemožně královi ztěžovala jeho obranu. Nakonec byl **Přemysl Otakar II.** donucen k nové válce za krajně nevýhodných okolností a v rozhodující bitvě **na Moravském poli**, údajně s přičiněním zrady ve vlastních řadách, byl pak **26. srpna 1278 poražen a zabit.**

Obě zneprátená vojska se utábořila, vzdálena od sebe pět až šest kilometrů. Bylo zřejmé, že se utkají na planině, která se přibližně v šířce dvou kilometrů táhne podél řeky Moravy, na západě ohraničená pásem nevysokých, ale příkrě se svažujících kopců. Přetínalo ji koryto potoka Weidenbachu, které bylo v tehdy panujících úmorných vedrech úplně vyschlé.

Bitva propukla 26. srpna v dopoledních hodinách. České vojsko bylo sešikováno tak, že první sled tvořila Přemyslova proslulá těžká železná jízda, zhruba tisícovka rytířů, chráněných od hlavy až k patám brněním. Za ní se ve druhém sledu seřadili obrnění jezdci najatí v Braniborsku, Míšni a Durynsku. Zád' bojové sestavy tvořila silná záloha, složená převážně z Poláků a Slezanů pod velením Miloty

z Dědic. Její oddíly si počínaly bezstarostně a rozptylovaly se obstaráváním potravinové kořisti v okolních vesnicích.

Boj zahájila lehká kumánská jízda prudkým útokem, při němž zasypala šiky těžkooděnců mračny šípů, které bolestivými zásahy plašily koně a vyvolávaly v řadách rytířů zmatek a dezorganizaci. Kumáni zčásti obchvátli Přemyslovo pravé křídlo a začali je tlačit k řece. V té chvíli se už do boje zapojily i šiky prvního i druhého sledu. Ve středu sestavy se protivníci do sebe zaklesli a jejich boj byl vyrovnaný. Levé Přemyslovo křídlo dokonce znatelně nabývalo převahy a zatláčovalo habsburské pravé křídlo zpět směrem ke kopcům. Jeho ústup zasáhl i střed, který zakolísal a počal couvat. Sám Rudolf byl v změti bojujících jezdců i s koněm sražen do koryta Weidenbachu. Nebyt duchapřítomnosti rytíře Waltra z Ramswagu, který mu přispěchal na pomoc a pomohl mu znovu do sedla, byl by nejspíš zahynul pod kopyty koní. Vítězství se již zřetelně klonilo k Přemyslu Otakarovi, když tu náhle se napravo z kopců vyřítily silné oddíly uherské jízdy, který tu byl skrytě rozmístěn již před bitvou s úkolem ve vhodném okamžiku překvapit protivníka úderem do boku. Záměr se vydařil. V Přemyslově šiku vypukla panika. Situace mohl zachránit protiúder české zálohy, ale ta na bojiště vůbec nedorazila. Hovořilo se o tom, že její velitel Milota z Dědic krále v rozhodující chvíli zradil. Zdá se však, že fáma mu křivdila. Záloha byla, jak se zdá, napadena částí bočně útočící uherské jízdy a její rozptýlený šik byl stržen k ústupu prchajícími houfy druhého sledu, vylekanými nenadálým útokem z kopců. Nové výzkumy potvrzují, že Milota nejenže se neprovinil zradou, ale naopak se pokusil odvážným obloukem objet uherský přepadový oddíl a napadnout jej ze zadu. Jejich rychlý cval do strany si zadní řady čelního sledu vložily jako zrádný útěk, a podléhající dojmu, že bitva je ztracena, dávaly se na ústup, který se záhy zvrhl v zmatený úprk. Střed vojska, kde statečně bojoval vojensky zdatný král Přemysl, se dostal do obklíčení.

Schylovalo se k polednímu, žhavé slunce svítilo českým rytířům do očí. Uprostřed nepřehledné řže kdosi z nepřátel pronikl ke králi a mocným rozmachem meče mu srazil přílbu a rozťal lebku. Bezládné tělo zbrocené krví dopadlo na zem, kde je znetvořily další sečné i bodné rány.

Když zkrvavený trup zabitého českého krále Rudolfovi bojovníci po bitvě objevili mezi mrtvolami na zdupaném a krví nasáklém bojišti, někdo jej už oloupil o drahocennou zbroj a strhal z něj spodní šat. Král Rudolf Habsburský nad ním postál v dojetí a ocenil padlého soupeře upřímnými slovy úcty a uznání.

Smrtí krále Přemysla Otakara II. se český stát z výše nebyvalého rozkvětu rázem propadl do propastné krize. Rudolf Habsburský jako zástavu obsadil na pět let Moravu, zatímco Kladsko uchvátí Jindřich IV. Vratislavský a v Čechách, kde nastal chaos bezvládní, se nakonec prosadil Ota Braniborský (1280) jako ziskuchtivý a zlovoný poručník královce Václava. Braniborská okupace, podporovaná německým patriciátem v Praze i v dalších městech, se zvrhla v plenění a drancování české země...

Karel Richter

Báječná kolena
a hurá do Holandska!

Německá televize se nechala vidět a práci celého souboru odměnila nevídaným dárkem a zážitkem pro celý život. Podarovali nás vstupenkami na nezapomenutelný koncert. Ty vstupenky jsem nosila jako talisman ve své peněžence, dokud mi je i s třemi tisíci kdosi neukradl v našem chlumeckém Penny Marketu.

Měli jsme s načasováním zájezdu velké štěstí! V Berlíně právě v těchto dnech hostovaly největší hvězdy jazzu!

Stačí jen napsat jména ELLA FITZGERALDOVÁ, JOHN PIETTERSON, LOUIS ARMSTRONG, DUKE ELLINGTON a pochopitelně se svými orchestry, což znamená s doprovodem věhlasných muzikantských es.

Na jejich koncertě jsme měli místa asi v páté řadě od pódia v obrovském zimním stadionu, kde se ta sláva konala. Byl to neuvěřitelný zážitek. Už jen je vidět - živé legendy jazzu zblízka - hrát a zpívat! A bez bláznivých světel, playbecků a s tím obrovským cirkusem, jak se to dnes odbývá.

Ne, my je viděli odvádět práci, mistrnou práci s radostnou lehkostí a se všemi nahodilostmi, které se při představení naskytly a které jej tím naopak zlidštil. ELLA vystoupila ve zlaté toaletě až k zemi a přes ni měla přehozenou zlatou tógu jako černošská královna. S neuvěřitelnou snadností přednesu, mohutné černé paní, dá se říci tlusté, ale jak půvabné ve svém lidství, hlasově přebíhala z nehlubších tónů lehce do výšek, kde si s nimi pohrávala rozverně a samozřejmě - v místech, kdy zpěvačkám nabíhají žíly na krku a křečovitě se domáhají alespoň jediného tónu. A ještě rozdávala úsměvy, s veselím a s živelnou radostí pobíhala a dupala a tančila po pódii! Jak byla jiskřivá a doslova žonglovala těmi vysokými tóny suverénně a radostně! Plná energie a rozkoše dávat a rozdávat jiskřivou radost, které je plná!! ROZDAT SE! NESKRBLIT! A ROZHODIT SVÉ DARY AŽ TAM NA KONEC ARÉNY, KAM PRO MLHU SVĚTEL UŽ NE- NÍ ANI VIDĚT!

Ke konci jejího vystoupení zpívali společně s Louisem Armstrongem a ten potom zpíval a hrál - však jej znáte všichni - jeho je netřeba líčit a učit znát, kdy bez pýchy a falešné vstřícnosti hraje pro sebe a pro všechny ostatní, protože jej to baví a rád se rozdává.

Duke Ellington je černý kníže, elegantní, vysoký, bohorovně rozdává potřebným v hledišti jako sobě rovným, bez jediné známky nadhledu. Jen vy víte, že se vám podává kdosi lidsky vznešený.

Když přicházel na scénu John Pieterston a blížil se ke křídlu piana, měla jsem pocit nepatřičnosti. Byl tak veliký a piano tak malé! V kostkovaném sáčku - říkala jsem si, určitě pod ním praskne stolička nebo nebude mít kam dát nohy! Ale zvládl to - a ruce zabořil doslova do kláves. A zdálo se, že s tóny odletují i bílé klávesy - nástroj bouřil a John si ještě přidupával do taktu - až se tajil dech! Bylo to bouřlivé a nádherné představení a celou dobu jsem měla dojem, že teď - TEĎ se zbortí píano, zpod černé desky se vyhrnou struny a budou kolotat vzduchem, propadne se pódium. Kupodivu obstálo to všechno a ten dábelský a smějící se černý klavírista se klaní rozpačitě, jako by říkal: dneska to piano přežilo - tak snad příště.

Následovala bouřlivá klaněčka, přídavky - odjížděli jsme až před půlnocí. Karel Gott ve vytržení opakoval - TO JE MATKA JAZZU - NE! TO JE KRÁLOVNA JAZZU!

Kupodivu to byla nejtíší jízda autobusem, všichni byli stále ještě fascinováni tím, co zažili.

Dalším dárkem byla návštěva luxusního hotelu Berlína, která nás spíš vyděsila - bylo nutné se chovat jakože podobná prostředí jsou pro nás běžnou záležitostí - množství příborů jsme zvládali s pomocí našich plejbojů, kteří nás nenápadně instruovali - prostě přepychové dárky nemusí být vždy ty nejšťastnější. Byla to zkušenost pro pobyt v Holandsku. A tak si jen pamatuji, že to byl stísnující přepych - i když zmrz-

linový pohár nakonec byl opravdový chuťový zážitek. Byli jsme všichni svorně vyhladovělí - z diet jsme chtěli ušetřit maximum (pro dámy tu byl ráj pro zlepšení šatníku - ach, ty nádherné boty u Salamandra - navíc BILKU jsme měli hned poblíž penzionu. Mužská část chtěla zběhat všechny pozoruhodnosti nočního života - a nějaké dárky museli také domů dovézt!), takže pozvání na jídlo jsme brali vždy s radostí.

A pak došlo na kolena!

Celý divadelní soubor pozval i Radiopalác, protože i tam vysílali písničky SEMAFORU. Uvítali nás v reprezentačních prostorách, dost se mluvilo a tleskalo a pak nás zavedli do restaurační části - bylo to sklepem, dost strohé, sterilně hnědě kachličkované s dlouhými stoly - a na nich nic! Dalo by se tu očekávat i sterilní mučení! Dívání jsme se rozpačitě (hladově a zklamání), že tady z toho kouká nanejšť kafe se sušenkami. Mužstvo se začalo bouřit! Tolik krásných řečí - ty si mohli dát za klobouk - pohostit nás měli! A tak jsme si sedli k dlouhému stolu na studené židle a nevěřičně čekali. Trapné by bylo, kdybychom odešli a stejně trapné bylo čekat! Naši plejbojové se hotovili k demonstrativnímu odchodu.

„My, džetlmeni - to je pod naši úroveň!“ horlili, zatím to byla spíše komediální kreace, kterou naši představení mímili kousavými poznámkami, co nás asi čeká. V té chvíli se zjevilo několik číšníků s lahvami a sklenicemi k přípitku, bouchalo šampaňské, poté rozmisťovali sklenky s tvrdším obsahem - a odešli... Popili jsme - tak asi domů!

V tu chvíli se opět zjevili obsluhující, obtíženi talíři, mísami s kašemi a naše ohromení neznalo mezí! Nesli velké tácy s prasečími koleny!

Plejbojové (Karel Gott a Ládlík Štajdl) byli konsternováni: NO, no, tohle! A když jim bylo naloženo na talíř, dušovali se, že se tak plebejského pokrmu ani nedotknou! Seděli jsme a dívali se na sebe navzájem, až hladový Hrabánek zařal nůž a pustil se do obrovitého kolena a když polkl první sousto, vzkrlik: „Kluci, nežvaňte a žerte! Je to strašně dobrý!“ Seděla jsem vedle Jiřího Suchého a váhavě jsme, abychom neurazili, povinně zakrojili.

Nastalo ticho, ozyvalo se jen: No opravdu, je to dobrý - jo, výtečný - a přidávaly se kaše hrachové, bramborové,

prostě skvělé a zeli, mimořádné - a náhle jsme se strachovali, že nám koleno příliš rychle jako taje, tak trochu tvrdého alkoholu a posléze na vrcholu štěstí jsme skládali na vymetené talíře své jídelní zbraně, blaženě unaveni.

Pak přispěchal ještě pan ředitel, aby se otázel, zda nám chutnalo. A spokojeně se díval na umaštěné zčervenale tváře kolem dlouhého stolu. A nás nejvíc zajímalo, jak se tak dobrá kolena připravují!

A pak se už jen pakovalo. Kostýmy, rekvizity do proutěných košů, odškrtačovalo se ze seznamů, aby nic nechybělo, shromažďovaly se nástroje, a protože se jede do Holandska hlavně hrát divadlo, dát dohromady kulisy. Bohouš Palčeček, zvukař, vždy perfektně bezchybný, kontroloval kufříky a bedny se svou zvukařinou, Dušek prohlížel svá světla a muzikanti obhlíželi, jestli je-

jich vzácné nástroje jsou na svém místě a v pořádku... Hraboš chodil od jednoho k druhému, ručil v podstatě za všechno.

A na pokojích se odbývaly zápasy s prostory zavazadel, aby vypadala na celnici hubeně a při tom pojala vše, co majitelé dokázali nashromáždit. Vyskytla se dobrá rada navléci si více vrstev na sebe! Takže všichni pěkně ztloustli jsme po inventurách v nákladních prostorách vstupovali s nadmutými kufry do našeho autobusu.

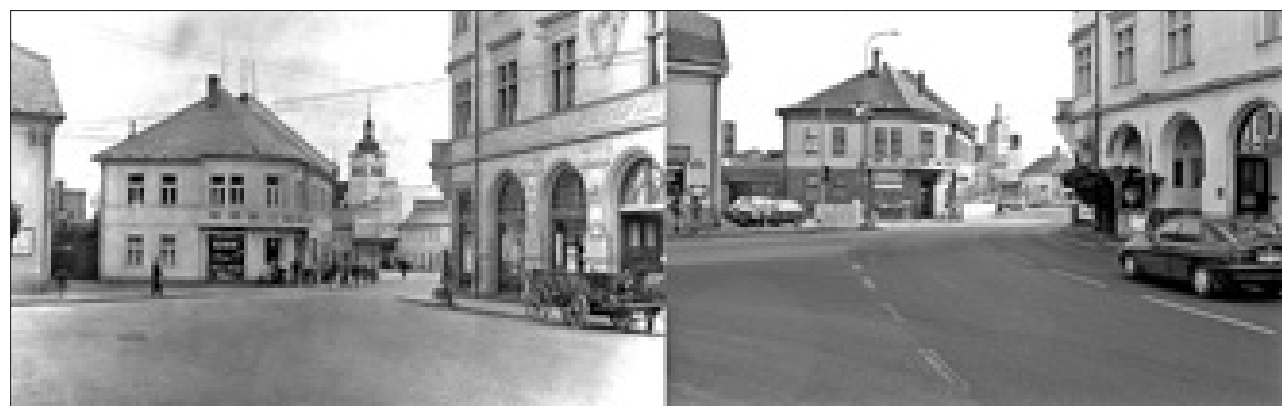
Nebyli jsme sami. I naši „věrní“ průvodci, sedící jako vždy na sedadlech hned za řidičem, byli nadití a okufrování. A tvářili se spokojeně. Uhlídali své ovečky! Ještě je čekala další rozhodující štape do Holandska. Ale nebáli se! Viděli, jak všichni vybírali dárky pro své drahé doma! Ti jedini z nás měli za sebou báječnou dovolenou!

Zamávali jsme Penzionu Ducker a vydali se k celnicím. Naši „tajní“ se vyznamenali! Vyřídili vše sami, takže nervy nebyly! Krajina Německa byla kupodivu krásná, hodně lučin, borových lesíků, dokonce větrných mlýnů. Pak přišla i pohoří a vskutku stále působila jak z akvarelů středověkého mistra Dürera. A zjistila jsem, že Německo je veliké. Kolem šesté večer, byť jsme jeli po dálnici, museli jsme přenocovat v jednom malém městečku, ještě daleko od hranic Německa a Holandska.

MA

DOPLŇOVAČKA
Rozluštění roháčku ze str. 13:
CHVOJKOVA

Jak se změnilo (nebo nezměnilo) naše město v průběhu století

Dne 1. února uplynulo 37 let, co nás navždy opustil tatínek, pan **Josef KOMÁREK** ze Štíta.

S láskou vzpomínají syn František s rodinou.

Dne 12. února by se dožila 100 let, ale 13. února již uplynulo 28 roků, co nás navždy opustila maminka, paní

Marie WINTEROVÁ

S láskou vzpomíná dcera M. Veselá, rodiny Veselých a Winterových.

Dne 20. února jsme vzpomněli 4. výročí, kdy navždy odešel pan

Karel WINTER z Nového Města.

Kdo jste ho znali, vzpomeňte s námi. Vzpomíná sestra M. Veselá a rodiny Winterovy.

ODEŠEL VELKÝ CHLUMEČAN

V neděli 9. března přišla z Itálie zarmucující zpráva, že zemřel **dr. Norbert Kinský**. Pouhých dvanact dnů před dovršením požehnaného věku 84 let, obklopen láskou a péčí svých drahých, podlehl v houževnatém zápase s nemocí, nad níž se nedá zvítězit.

Celým svým úctyhodným životem, silným citovým sepětím s rodiným Chlumeckem, kde prožil své dětství a mládí, svým hlubokým vlastenectvím, jemuž v duchu rodových tradic Kinských zůstával věrný za všech okolností, mezinárodním rozměrem svých životních aktivit i zásluh a také tím, co po návratu do vlasti vykonal jako člen zastupitelstva pro naše město, přičítal se k velkým osobnostem, které mají provždy své místo v našem chlumeckém panteonu.

Připomeňme si dnes, ve chvíli, kdy se s ním loučíme, klíčové okamžiky jeho pozoruhodného života. Za války sdílel s rodinou perzekuce, kterými se nacisté mstili Kinským za protihitlerovskou angažovanost Zdeňka Radslava v čele české vlastenecké šlechty, která se v roce 1938 z jeho iniciativy manifestačně vyslovila na podporu prezidenta E. Beneše v celonárodním odhodlání bránit republiku. Šťastně přežil četná nebezpečí při ničivých bombardovacích náletech na Německo, kam byl poslán na nucenou práci do válečného průmyslu. Štěstí mu přálo i v bojích květnového povstání, které jej zastihlo po útěku z Německa v Praze. V průběhu vojenské základní služby, k níž byl v osvobozené republice povolán, získal hodnost důstojníka tankového vojska v záloze a po návratu do civilu v roce 1948 se přihlásil ke studiu na Vysoké škole obchodní. Mezitím v republice však v únoru toho roku politickým převratem došlo k pronikavé změně poměrů, která pro celou rodinu znamenala počátek těžkých životních zkoušek a nemalých stráží. Norbert před koncem roku odjel do Itálie, aby se tu zasnoubil se svou vyvolenou Marií dal Borgo-Netolickou, s níž záhy poté nastoupil společnou cestu životem. V situaci, která nastala v Československu nastolením diktatury proletariátu, ztratil na příštích čtyřicet let možnost návratu domů. Jeho domovem se stala Itálie, kde žil ve šťastném manželství se svou vřele milovanou ženou a matkou dvou synů, kteří byli je-

jich společným štěstím a smyslem života. Zakončil tu vysokoškolská studia a získal postavení, které mu umožnilo kromě důstojného zabezpečení rodiny podpořit i rodiče, kteří s velkými potížemi směli přijet na jejich svatbu, ale v důsledku konfiskace veškerého majetku v Československu ztratili vyhlídky na klidné a zabezpečené stáří doma, takže byli donuceni k emigraci.

Když dr. Norbertovi Kinskému 18. ledna 1980, po jednatřiceti letech vzácně šťastného manželství zemřela žena, rozhodl se radikálně změnit svůj dosavadní život a vstoupit do řádu Maltézských rytířů. To znamenalo přijmout závazek celibátu, vzdát se majetku a žít napříště podle mnišských zásad řádu. Řád Maltézských rytířů, jehož členové při slavnostních příležitostech oblékají zářivě červené uniformy se znakem bílého šípového kříže, byl založen počátkem 12. století a roku 1530 dostal od císaře Karla V. darem ostrov Maltu a zároveň státní suverenitu. Když jej Napoleon koncem 18. století z Malty vyhnal, usadil se velmistř řádu v Římě, kde řádu dodnes patří vila s kostelem na Aventinu a dům číslo 68 na via Condotti, sídlo vlády Maltézského řádu. Řád se tradičně věnuje zdravotní a humanitární činnosti. Po celém světě i v Česku disponuje majetkem, jehož místní pobočky užívají k dobročinným účelům.

Dr. Norbert Kinský se na základě řádové slibu po sametové revoluci v Československu zřekl majetnických práv na chlumecký zámek a zařídil jejich převedení spolu s dalším restituovaným majetkem na své syny. Dr. Kinský se stal ministrem zahraničí Maltézského řádu. Bydlel a pracoval v jeho římském sídle. Před několika lety byl velmistřem pověřen výkonem funkce purkrabího na řádovém hradě v hlavním městě Malty La Valletě, který byl po dvou stech letech navrácen řádu. Poté odešel na zasloužený odpočinek, který trávil střídavě v Itálii a ve svém chlumeckém bytě v historické budově „jägerhausu“. Za svého pobytu v Chlumu se účastnil jako člen městské rady nanejvýš užitečným a platným způsobem správy města a řešení jeho problémů. Dočkal se tak nakonec nápravy křivd, které mu svého času způsobily osudové proměny poválečné doby. S pocity vděčnosti sdílejí všichni Chlumečané, kteří ho znali a měli možnost ocenit činnost a dobrotu srdce, s jeho nejbližšími zármutek posledního loučení s ním. Jeho město Chlumec nad Cidlinou na něj nikdy nepřestane vzpomínat.

Karel Richter

Dne 28. března 2008 uplyne již 15 let, co nás navždy opustila milovaná manželka, maminka a babička, paní

Květa VOSÁHLOVÁ.

Za tichou vzpomínku děkujeme všem, kteří jste ji znali.

S láskou vzpomíná manžel a děti s rodinami.

Dne 18. dubna 2008 vzpomeneme prvního výročí úmrtí pana

Lubomíra LEBEDY.

Za tichou vzpomínku děkujeme všem, kdo vzpomenu s námi.

Vzpomínají dcera Naďa s rodinou a sestra s rodinou.

Narozené děti s trvalým bydlištěm v Chlumci n. C.

Tomáš Hataš
Jiří Smíšovský
Simona Štěrbová

Odešli z našich řad

Josef Volejník
Jaroslav Potoček
Božena Šťastná
Jaroslav Netušil
Jaroslav Vazač
Anna Budská
František Tyrych

45 let
 76 let
 83 let
 78 let
 73 let
 87 let
 64 let

Zuzana Volejníková
Bohumil Dus
František Prášil

91 let
 75 let
 79 let

 Za evidenci obyvatel: **I. Fölklová**

Sňatek uzavřený v obřadní síni MěÚ

8. 3. 2008

Petr Synek

Chlumec nad Cidlinou

Pavčina Kuklová

Chlumec nad Cidlinou

Sňatky uzavřené na zámku Karlova Koruna

29. 2. 2008

Marek Stránský

Převýšov

Pavel Samek

Opatovice nad Labem

Pavčina Neprašková

Chlumec nad Cidlinou

Věra Loužilová

Opatovice nad Labem

Sňatek uzavřený v zámecké kapli

1. 3. 2008

Jaroslav Maxa

Nový Bydžov

Andrea Holmanová

Kosice

 Za matriku **I. Uchytlová**

Výročí narození - duben 2008

80 let

 Paní **Marta Bludská**

nar. 26. 4. 1928

Krkonošská 199, Chlumec nad Cidlinou

94 let

 Paní **Emilie Špásová**

nar. 23. 4. 1914

Říhova 365, Chlumec nad Cidlinou

Srdečně blahopřejeme.

 Za správní odbor: **Mgr. Zdena Valentová**

CHLUMECKÉ LISTY • Periodikum - 12x ročně • Číslo 3, vydáno 28. března 2008 • Náklad 1000 ks • Vydává Město Chlumec nad Cidlinou, Klicperovo nám. 64/I, IČO: 00268861 pod registrační značkou MK ČR E 11410 • Místo vydání - Chlumec nad Cidlinou • Řídí redakční rada • Vytiskl TNM Print, s.r.o., Poděbrady • Příspěvky nejsou honorovány a nevracejí se • Příspěvky zasílejte **psané na stroji ob řádek** nebo **v digitální formě (na disketě)** na adresu: Městský úřad - správní odbor, 503 51 Chlumec nad Cidlinou, telefon 495 703 891 nebo **elektronickou poštou** na adresu: chlisty@seznam.cz • Názory vyjádřené v článcích se nemusí shodovat s názorem redakce a vydavatele • Foto na první straně obálky Ant. Fibigr • **Uzávěrka příštího čísla 3. 4. 2008**

Inzerce